

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE SUPRAVEGHERE
A PRELUCRĂRII DATELOR CU CARACTER PERSONAL**

RAPORT ANUAL

2007

Raportul de activitate este prezentat Senatului României, în temeiul art. 5 din Legea nr. 102/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 391 din 9 mai 2005, cu modificările și completările ulterioare.

București

CUVÂNT ÎNAINTE

Domnule președinte al Senatului,
Stimați senatori,

Anul 2007 a reprezentat, pentru Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, piatra de încercare în trecerea de la sistemul național al protecției datelor personale la cadrul extins, comunitar, ce a fost implementat la un nivel pe deplin armonizat cu standardele Uniunii Europene.

Dacă la începutul activității noțiunea de protecție a datelor personale era foarte puțin cunoscută în România, acum suntem mândri să vă facem cunoscut faptul că, în 2007, țara noastră a fost situată pe locul doi în lume în privința celor mai bune rezultate în domeniul protecției datelor, potrivit unui raport al organizației Privacy International, dat publicității la Londra.

Apreciem că la acest rezultat nu se putea ajunge fără o supraveghere atentă a prelucrării datelor de către autoritatea noastră, în exercitarea competențelor ce i-au fost oferite de legiuitorul român.

Din perspectiva calității de stat membru al Uniunii Europene, am urmărit, în primul rând, corelarea practicii autorității de supraveghere cu cea a celorlalte autorități independente de supraveghere și control, axate pe dezbaterea unor probleme stringente ale lumii actuale, cu incidență și asupra dreptului la viață privată.

Și la nivelul Uniunii Europene, ca de altfel al întregii lumi, problemele ridicate de protecția vieții private și a datelor cu caracter personal au captat atenția, în special după evenimentele din 11 septembrie 2001, când în plan internațional s-a constatat că „tendința generală este aceea de eliminare a intimității persoanei”.

Teama de atacuri teroriste, intensificarea circulației persoanelor și a migrației, un control foarte strict al frontierelor, necesitatea asigurării unei securități sporite a persoanelor, cât și dezvoltarea tehnologică deosebită au dus la extinderea sistemelor de supraveghere, în special a celor video, la crearea unor baze de date extrem de complexe, precum și la utilizarea pe scară tot mai largă a datelor biometrice.

În acest sens, un nou semnal de alarmă a fost tras prin intermediul Declarației adoptate de Autoritățile Europene pentru Protecția Datelor în noiembrie 2006 la Londra, document cunoscut ca

Inițiativa de la Londra. Prin acesta, statele membre ale Uniunii Europene se obligă la respectarea și întărirea libertăților civile ale cetățenilor ce trăiesc în Uniunea Europeană, la stabilirea unui sistem adecvat de măsuri concrete privind datele personale, care să garanteze un standard ridicat de protecție a acestora.

Totodată, Inițiativa de la Londra, propune ca măsurile luate să fie adoptate și aplicate cât mai curând posibil, asigurându-se un nivel adecvat de protecție a datelor în Uniune și în cazul transferurilor efectuate în afara Uniunii Europene sau către organisme internaționale.

Mai mult, prin acest document pe care îl apreciem în mod deosebit, s-a subliniat că supravegherea video a anumitor activități poate aduce beneficii, dar efectuarea acesteia în mod necontrolat sau excesiv este de natură să afecteze dreptul la viață privată al persoanelor.

Un alt aspect pe care aș dori să vi-l supun atenției este acela al participării active a României, în cursul anului 2007, la reuniunile internaționale specifice, dintre care reliefăm Grupul de Lucru Art. 29 privind protecția datelor, înființat în baza Directivei 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului, cu rol consultativ pe lângă Comisia Europeană.

Reflectând la principalele evenimente care au caracterizat activitatea autorității de supraveghere în cursul anului 2007, țin să evidențiez în mod special eforturile noastre de inițiere și emitere a unor reglementări cu caracter normativ, menite atât să coreleze legislația română cu cea comunitară, cât și să completeze cadrul legal deja existent.

Un prim demers a constat în inițiativa demarării unei Ordonanțe de urgență prin care au fost abrogate taxele impuse operatorilor de date la momentul notificării către autoritatea de supraveghere, în considerarea faptului că respectivele taxe constituiau un impediment în calea liberei circulații a datelor cu caracter personal între statele membre ale Uniunii Europene.

În vederea aplicării prevederilor acquis-ului comunitar și pentru îmbunătățirea activității specifice, am emis în anul 2007, șapte decizii publicate în Monitorul Oficial al României, dintre care evidențiem Decizia nr. 105/2007 cu privire la prelucrările de date cu caracter personal efectuate în sisteme de evidență de tipul birourilor de credit.

La emiterea acestei Decizii au fost luate în considerare riscurile pe care le implică prelucrarea datelor personale prin mijloace automatizate, pentru viața privată a fiecăruia dintre noi, întrucât se ajunge la evaluarea unor aspecte ale personalității cetățenilor, precum credibilitatea, comportamentul sau solvabilitatea unei persoane.

Prin această reglementare cu caracter normativ s-a urmărit asigurarea unei protecții eficiente a drepturilor persoanelor oneste ale căror date cu caracter personal sunt supuse prelucrării în cadrul sistemelor de evidență de tipul birourilor de credit.

Conștientă de forța televiziunii și radioului în informarea publicului larg, autoritatea și-a concentrat acțiunile de popularizare a drepturilor cetățenilor prin intermediul posturilor centrale și

locale de pe întreg teritoriul țării și intenționează să intensifice această abordare în cursul acestui an.

În perspectiva pregătirilor pentru aderarea României la Convenția de aplicare a Acordului de la Schengen, autoritatea a demarat un amplu proces de supraveghere pentru realizarea noilor sale responsabilități în acest domeniu și de informare a tuturor operatorilor de date cu atribuții în acest sens.

Apreciem în mod deosebit rolul important avut de Poliția Română în desfășurarea acestor activități, prin implicarea, la nivel județean, în procesul de conștientizare și încunoaștințare a operatorilor, atât cu privire la cadrul juridic aplicabil protecției datelor, cât și cu privire la obligațiile operatorilor și drepturile persoanelor vizate.

În acest context, subliniez faptul că autoritatea de supraveghere participă la reuniunile autorităților comune de control în domeniile Schengen și Europol, foruri ce reunesc reprezentanți ai autorităților naționale responsabile de protecția datelor din fiecare stat membru al Uniunii.

Așadar, doamnelor și domnilor, stimați parlamentari, apreciem că realizările autorității de supraveghere din anul 2007 au contribuit la evidențierea progreselor României în cadrul procesului de integrare europeană.

Considerăm că în acești doi ani au fost puse bazele necesare creării în România a unei adevărate culturi a protecției datelor personale.

*Georgeta Basarabescu,
Președinte*

CUPRINS

CAPITOLUL I: PREZENTARE GENERALĂ	p. 7
CAPITOLUL AL II-LEA: ACTIVITATEA DE SUPRAVEGHERE	
Secțiunea 1: Activitatea de înregistrare a prelucrărilor de date.....	p. 9
Secțiunea a 2-a: Transferul datelor cu caracter personal în străinătate.....	p. 11
CAPITOLUL AL III-LEA: ACTIVITATEA DE CONTROL	
Secțiunea 1: Prezentare generală.....	p. 14
Secțiunea a 2-a: Investigații tematice, conform planificării anuale.....	p. 15
Secțiunea a 3-a: Investigații în alte domenii de activitate.....	p. 21
Secțiunea a 4-a: Activitatea de soluționare a plângerilor.....	p. 37
CAPITOLUL AL IV-LEA: ACTIVITATEA DE PREGĂTIRE A PROCESULUI DE ADERARE LA SPAȚIUL SCHENGEN	
Secțiunea 1: Autoritatea comună de control.....	p. 43
Secțiunea a 2-a: Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal.....	p. 43
Secțiunea a 3-a: Măsuri organizatorice la nivelul autorității.....	p. 44
Secțiunea a 4-a: Pregătirea personalului.....	p. 44
Secțiunea a 5-a: Campania de informare.....	p. 45
Secțiunea a 6-a: Cooperarea cu autoritățile similare din Uniunea European.....	p. 46
Secțiunea a 7-a: Cooperarea cu autoritățile competente în implementarea Convenției de aplicare a Acordului de la Schengen.....	p. 46
Secțiunea a 8-a: Investigații.....	p. 47
CAPITOLUL al V-lea: ACTIVITATEA DE REGLEMENTARE ȘI CONSULTARE	
Secțiunea 1: Acte cu caracter normativ emise în baza Legii nr. 677/2001.....	p. 50
Secțiunea a 2-a: Avizarea actelor normative.....	p. 52
Secțiunea a 3-a: Avizarea codurilor de conduită ale asociațiilor profesionale.....	p. 56
Secțiunea a 4-a: Avize și Recomandări.....	p.57
Secțiunea a 5-a: Activitatea de reprezentare în fața instanțelor judecătorești.....	p. 64

**CAPITOLUL AL VI-LEA: ACTIVITĂȚI ÎN DOMENIUL RELAȚIILOR
INTERNAȚIONALE**

Secțiunea 1: Grupuri de lucru la nivel internațional.....p. 68
Secțiunea a 2-a: Colaborarea cu alte autorități de supraveghere.....p. 71
Secțiunea a 3-a: Conferințe internaționale.....p. 72

CAPITOLUL AL VII-LEA: COMUNICARE ȘI RELAȚII PUBLICE

Secțiunea 1: Activitatea de comunicare și relații publice.....p. 73
Secțiunea a 2-a: Relația cu mass-media.....p. 74

CAPITOLUL AL VIII-LEA: PERSONALUL AUTORITĂȚIIp. 76

CAPITOLUL AL IX-LEA: MANAGEMENTUL ECONOMIC AL AUTORITĂȚIIp. 77

ANEXA.....p.79

CAPITOLUL I

PREZENTARE GENERALĂ

Protecția datelor cu caracter personal este reglementată la nivel european, în principal, de următoarele acte normative:

- Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995, pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date,
- Directiva 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice,
- Convenția nr. 108 pentru protejarea persoanelor față de prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, adoptată la Strasbourg la 28 ianuarie 1981, în cadrul Consiliului Europei.

Constituția României garantează dreptul fundamental la viață intimă, familială și privată (art. 26)¹, deși nu consacră dreptul la protecția datelor personale.

Prevederile actelor normative comunitare au fost transpuse în legislația românească prin Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date² (denumită în continuare, în cuprinsul acestui raport, Legea-cadru) și a Legii nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice.

În cursul anului 2007 au fost inițiate o serie de proiecte de acte normative menite a transpune directive cu incidență și în domeniul protecției datelor personale³. Prin adoptarea acestora, competența autorității de supraveghere va fi extinsă în domeniul verificării furnizorilor de comunicații electronice obligați să rețină datele de trafic pentru perioade de 1 an, în scopul prevenirii și combaterii unor infracțiuni grave.

Ținând cont de aceste noi perspective legislative, de necesitatea dezvoltării capacității instituționale și pentru a veni în sprijinul operatorilor, în cursul anului 2007, autoritatea de supraveghere a întreprins demersuri în sensul suplimentării numărului de personal, a înființării de birouri teritoriale și a conturării unui statut clar de autonomie, inclusiv al personalului acesteia.

¹ Art. 26 „(1) Autoritățile publice respectă și ocrotesc viața intimă, familială și privată.

(2) Persoana fizică are dreptul să dispună de ea însăși, dacă nu încalcă drepturile și libertățile altora, ordinea publică sau bunele moravuri.”

² Legea a fost publicată în Monitorul Oficial al României nr. 790 din 12 decembrie 2001 și a intrat în vigoare la aceeași dată, fiind pusă în aplicare din data de 12 martie 2002.

³ Discuții pe marginea acestor proiecte sunt incluse în capitolul al III-lea din prezentul raport.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2006 pentru modificarea și completarea
Legii nr. 102/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale de
Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal⁴

Printre principalele prevederi ale acestei ordonanțe de urgență se evidențiau necesitatea creșterii numărului de personal și posibilitatea înființării de birouri teritoriale, cu avizul Biroului Permanent al Senatului. În cursul dezbaterilor din Parlament cu privire la proiectul legii de aprobare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 115/2006, Camera Deputaților a îmbunătățit prevederile acestei ordonanțe, în sensul că a majorat numărul personalului de la 50 la 87, prin evaluarea corectă a condițiilor de deconcentrare a activității autorității de supraveghere la nivelul birourilor teritoriale. În plus, Comisiile de specialitate din cadrul Senatului României au menținut amendamentele aduse în Camera Deputaților.

Cu toate acestea, Parlamentul României a adoptat Legea nr. 270 din 1 octombrie 2007 privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 115/2006⁵.

În consecință, din punct de vedere al capacității administrative, menținerea unui număr redus de personal poate afecta aducerea la îndeplinire în mod eficient a atribuțiilor în domeniul protecției datelor, specifice unui stat membru al Uniunii Europene. Rezolvarea acestei situații este necesară în perspectiva viitoarei misiuni de evaluare la care va fi supusă autoritatea de supraveghere în contextul procesului de aderare a României la Convenției de aplicare a Acordului de la Schengen.

⁴ Publicată în Monitorul Oficial al României nr. 1031 din 27 decembrie 2006.

⁵ Publicată în Monitorul Oficial al României nr. 678 din 4 octombrie 2007.

CAPITOLUL al II-lea

ACTIVITATEA DE SUPRAVEGHERE

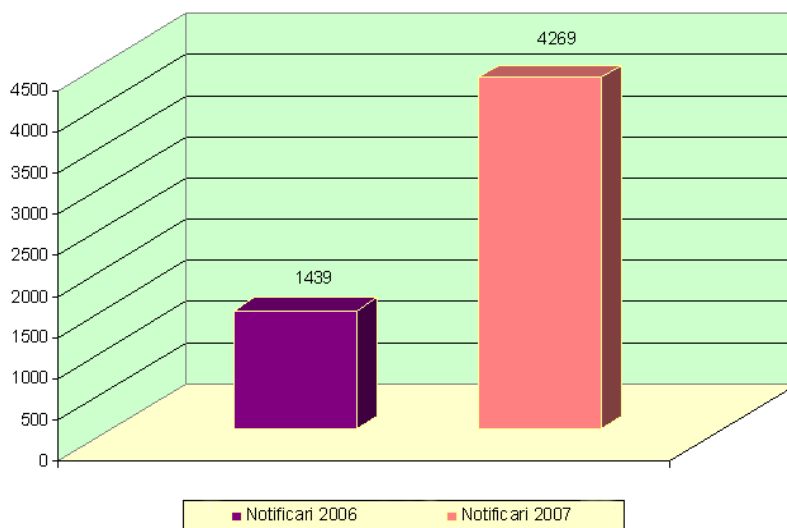
Secțiunea 1: Activitatea de înregistrare a prelucrărilor de date

1.1. Înregistrarea notificărilor

În conformitate cu prevederile Legii nr. 677/2001, modificată și completată, operatorii care prelucrează date cu caracter personal sunt obligați, ca regulă, să notifice această activitate autorității de supraveghere.

În cursul anului 2007 s-a remarcat o creștere a numărului de notificări, ca urmare a activității de comunicare realizate de autoritate prin popularizarea dispozițiilor legislative în materie, în special a obligațiilor pe care le au persoanele fizice și juridice care prelucrează date cu caracter personal, precum și ca urmare a acțiunilor de control.

Astfel, în perioada 1 ianuarie - 31 decembrie 2007, autoritatea de supraveghere a primit un număr de 4269 notificări.



În prezent, operatorii au la dispoziție următoarele căi de transmitere a notificărilor:

- prin completarea unui formular pe hârtie și depunerea acestuia la autoritate sau expedierea prin poștă,
- prin completarea unui formular electronic și transmiterea acestuia on-line.

Existența a două sisteme de înregistrare este justificată de imposibilitatea obiectivă a unor operatori de a transmite electronic prelucrările de date pe care le efectuează.

În vederea accelerării procesului de înregistrare a notificărilor, operatorii au fost îndrumați să utilizeze cu prioritate modalitatea de notificare on-line, instituită de autoritate încă din anul 2006. Unii dintre aceștia, mai ales persoanele fizice care nu aveau posibilitatea unei conexiuni la Internet, au fost sprijiniți să efectueze completarea formularelor on-line chiar la sediul instituției.

Deși această modalitate este benefică în privința celerității înregistrării prelucrărilor, un număr crescut de notificări au fost transmise pe suport de hârtie, chiar de la entități care au ca obiect de activitate comunicații electronice sau servicii pe internet ori de la autorități și instituții publice. Din aceste motive, operațiunile de examinare a notificărilor și comunicare a răspunsurilor către operatori au continuat să reprezinte și în acest an o parte importantă din activitatea instituției.

În activitatea de colectare și prelucrare a datelor, au fost observate unele deficiențe astfel:

- scopurile declarate nu sunt corelate corespunzător dispozițiilor art. 22 alin. (1) din Legea nr. 677/2001, modificată și completată;
- colectarea datelor este excesivă în raport de scopul determinat de operator.

Exemplu: unii operatori din domeniul comunicațiilor electronice colectează copii ale actelor de spațiu (contracte de vânzare-cumpărare, închiriere etc.) ca acte doveditoare ale domiciliului sau reședinței clientului. Or, actele conțin mult mai multe informații despre persoana vizată decât cele necesare cunoașterii adresei la care poate fi contactată în vederea comunicării facturilor sau a altor documente;

- informarea persoanelor vizate nu se realizează în concordanță cu scopul prelucrării, natura datelor prelucrate și mijloacele de prelucrare, în condițiile reglementate de art. 12 din Legea nr. 677/2001, modificată și completată.

Ca răspuns pozitiv la solicitările autorității de supraveghere privind respectarea principiilor stabilite de art. 4 din Legea nr. 677/2001, operatori din domeniul prelucrărilor în scop de reclamă, marketing și publicitate au redus numărul datelor și categoriilor de date pe care le prelucrau, rezumându-se la datele strict necesare îndeplinirii scopului.

1.2. Scutirea de la obligația de notificare

Potrivit Legii nr. 677/2001, notificarea reprezintă regula pentru declararea prelucrărilor de date personale. În funcție de caracterul unor prelucrări și de riscurile pe care le presupun pentru viața privată, autoritatea de supraveghere poate stabili simplificarea formalităților de declarare a prelucrărilor, dar și scutiri de la obligația de notificare.

Astfel, ținând cont de faptul că anumite prelucrări sunt recurente în activitatea obișnuită a unui operator, nu implică prelucrarea unor date sensibile sau sunt prevăzute ca obligații legale în

baza unor acte normative, președintele autorității de supraveghere a emis Decizia nr. 100/2007⁶, referitoare la stabilirea unor categorii de prelucrări care nu sunt susceptibile de a afecta, cel puțin aparent, drepturile persoanelor vizate.

1.3. Analiza rapoartelor anuale ale autorităților publice

Rapoartele anuale ale autorităților publice privind activitatea în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal se prezintă autorității de supraveghere în temeiul art. 21 alin. 3 lit. j) din Legea nr. 677/2001. Pentru anul 2007 au fost primite un număr de 249 de rapoarte de la nivelul autorităților publice.

Prin intermediul rapoartelor anuale, o parte dintre autorități au semnalat, în special, necesitatea elaborării unor norme metodologice de aplicare a Legii nr. 677/2001.

În acest context, apreciem că operatorii pot elabora metodologii, regulamente interne etc., în domeniul propriu de activitate, cu avizul autorității de supraveghere.

Secțiunea a 2-a: Transferul datelor cu caracter personal în străinătate

2.1. Reglementarea domeniului

Problematica transferului în străinătate al datelor cu caracter personal este reglementată de art. 29-30 din Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, modificată și completată, în acord cu principiile comunitare prevăzute la art. 25 și art. 26 din Directiva 95/46/CE.

Astfel, art. 29 din Legea nr. 677/2001, în concordanță cu prevederile art. 25 din directivă, stabilește principiul conform căruia transferul poate fi efectuat numai în condițiile în care statul către care se intenționează transferul datelor (statul de destinație) asigură un nivel de protecție adecvat.

Atunci când statul de destinație nu asigură un nivel de protecție adecvat, art. 29 alin. (4) din lege prevede posibilitatea adoptării unor măsuri de natură contractuală de către operator, prin care acesta oferă garanții suficiente cu privire la protecția drepturilor fundamentale ale persoanelor. Acest contract va fi analizat, după caz, prin raportare la prevederile Ordinului nr. 6/2003 privind stabilirea Clauzelor contractuale standard în cazul transferurilor de date cu caracter personal către un operator stabilit într-un stat a cărui legislație nu prevede un nivel de protecție cel puțin egal cu

⁶ Publicată în Monitorul Oficial al României nr. 823 din 3 decembrie 2007. Detalii privind conținutul Deciziei nr. 100/2007 sunt incluse în capitolul al III-lea din prezentul raport.

cel oferit de legea română sau la Decizia Președintelui Autorității de Supraveghere nr. 167/2006 privind aprobarea Clauzelor contractuale standard în cazul transferurilor de date cu caracter personal către un împuternicit stabilit într-un stat a cărui legislație nu prevede un nivel de protecție cel puțin egal cu cel oferit de legea română.

2.2. Obligația de a notifica transferul datelor în străinătate

Cu privire la acest aspect, Legea nr. 677/2001 stabilește regula conform căreia transferul datelor în străinătate va face obiectul unei notificări prealabile a autorității de supraveghere.

Autoritatea de supraveghere a stabilit prin Decizia nr. 100/2007 cazurile în care nu este necesară notificarea prelucrării, respectiv a transferului unor date cu caracter personal. Cu toate acestea, datorită condițiilor specifice care trebuie îndeplinite în cazul transferului datelor în străinătate, au fost prevăzute anumite situații în care, deși operatorul este scutit de la obligația de a notifica prelucrarea, nu este scutit de la notificarea transferului.

În vederea reglementării unor aspecte apărute ca urmare a aderării României la Uniunea Europeană, autoritatea de supraveghere a emis Decizia nr. 28/2007 privind transferurile de date către alte state, publicată în Monitorul Oficial nr. 182 din 16 martie 2007, Partea I.

Potrivit acestei decizii, se notifică autorității de supraveghere, dar nu este supusă autorizării, transmiterea datelor în statele membre ale Uniunii Europene, în statele din zona economică europeană, respectiv Islanda, Liechtenstein și Norvegia, precum și în statele cărora Comisia Europeană le-a recunoscut prin decizie un nivel de protecție adecvat, respectiv Argentina, Canada, Elveția, Guernsey, Insula Man și Statele Unite ale Americii (când operatorul din SUA a aderat la Principiile Safe Harbor).

Transferurile de date cu caracter personal către alte state decât cele menționate anterior, efectuate în baza art. 30 din Legea nr. 677/2001, vor fi declarate prin intermediul unei notificări prealabile, dar fără emiterea unei autorizații din partea autorității de supraveghere.

2.3. Autorizații

În ceea ce privește transferul de date către un stat terț, care nu asigură un nivel de protecție adecvat, efectuat în baza unui contract care conține garanții suficiente cu privire la protecția drepturilor fundamentale ale persoanelor, conform art. 29 alin. (4) din Legea - cadru, acesta va fi notificat autorității de supraveghere, care va emite autorizație privind transferul de date. În aceste condiții, autoritatea de supraveghere a emis un număr de trei autorizații privind transferul datelor în state care nu asigură un nivel de protecție adecvat, în baza unor contracte cu clauze standard.

Este de menționat că, indiferent de condițiile în care se efectuează transferul datelor, operatorii trebuie să respecte celelalte obligații care le revin potrivit Legii nr. 677/2001, respectiv obligația de a informa persoanele vizate, de a garanta și de a respecta drepturile specifice ale acestora, precum și de a păstra confidențialitatea și de a asigura securitatea prelucrării și transferării datelor.

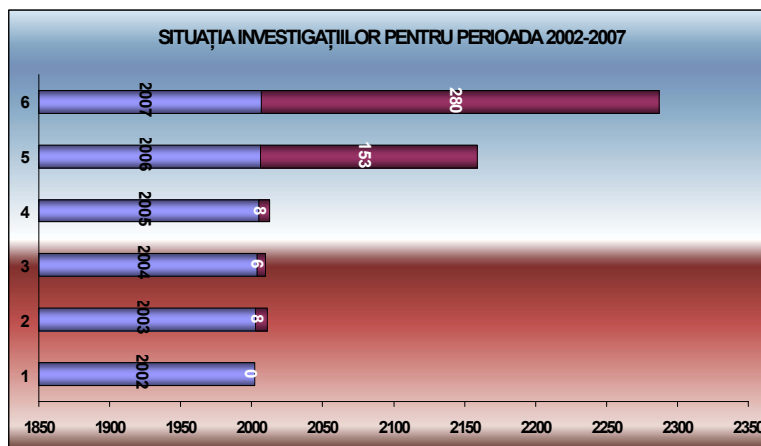
CAPITOLUL al III-lea

ACTIVITATEA DE CONTROL

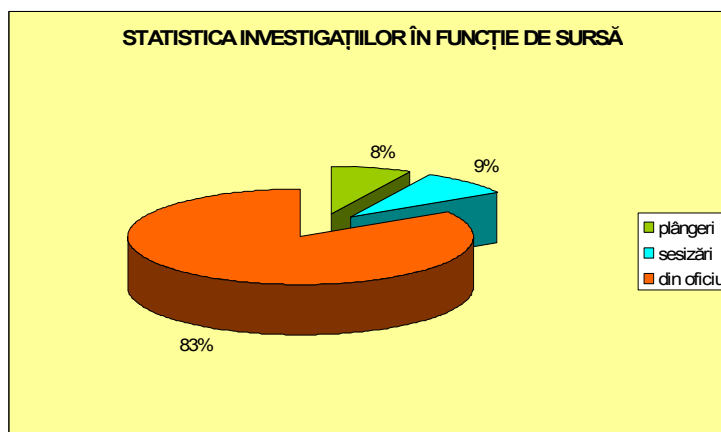
Secțiunea 1: Prezentare generală

În contextul prelucrărilor de date personale, unul dintre obiectivele stabilite în strategia autorității de supraveghere constă în creșterea nivelului de conștientizare a obligațiilor operatorilor de date și a drepturilor persoanelor vizate, inclusiv prin intensificarea numărului controalelor și aplicarea de sancțiuni pecuniare celor care nu respectă drepturile persoanelor ale căror date personale sunt prelucrate.

În cursul anului 2007, au fost efectuate un număr de 280 de investigații, ceea ce reprezintă o creștere cu 83% față de anul 2006 și cu 1200% în raport cu perioada 2002-2005.

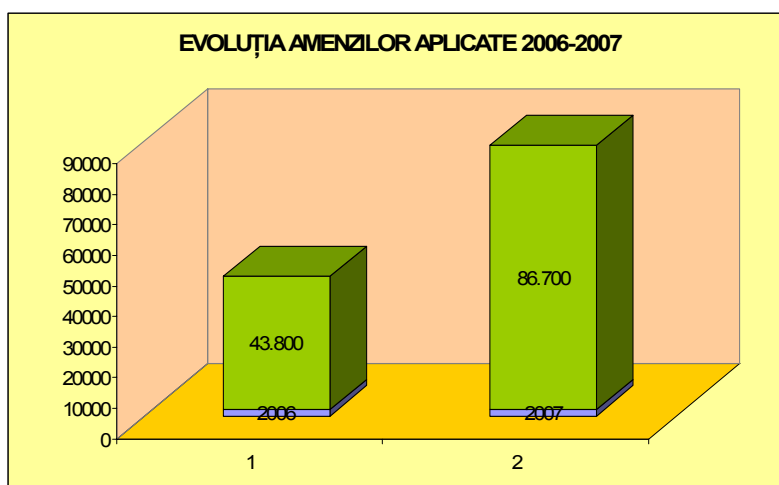


Din cele 280 de investigații, un număr de 235 au fost efectuate din oficiu, iar 45 ca urmare a primirii spre soluționare a unor plângeri (21) și sesizări (24).



În urma investigațiilor, au fost aplicate sancțiuni contravenționale constând în avertismente (64) și amenzi (95). Cuantumul total al amenzilor aplicate în 2007 este de 86.700 lei (RON), în creștere cu 97,94% față de anul 2006. Amenzile aplicate au fost achitate de contravenienți (ca venit la bugetul de stat) în proporție de 78,94%, celelalte fiind contestate sau transmise administrațiilor financiare în vederea punerii în executare silită.

Contestarea în justiție a amenzilor aplicate s-a realizat doar în 5 cazuri, dintre care în 3 cazuri instanța de judecată a menținut sancțiunile pecuniare stabilite de autoritatea de supraveghere, iar 2 dintre acestea sunt în curs de soluționare.



În conformitate cu prevederile art. 21 alin. (3) lit. d) din Legea nr. 677/2001 și ale art. 3 alin. (5) din Legea nr. 102/2005, în cazurile în care s-a constatat încălcarea dispozițiilor Legii nr. 677/2001, în funcție de împrejurări, s-au dispus, pe lângă sancțiunile contravenționale, și unele măsuri specifice obligatorii, prin decizia președintelui autorității de supraveghere.

Astfel, operatorii care nu au respectat principiile de protecție a datelor sau drepturile persoanelor vizate au fost obligați să înceteze prelucrarea datelor personale (în 4 cazuri), să șteargă datele personale prelucrate ilegal (în 6 cazuri). Totodată, în patru situații s-a dispus interdicția temporară și suspendarea provizorie a prelucrării datelor personale.

Secțiunea a 2-a: Investigații tematice, conform planificării anuale

Majoritatea investigațiilor din oficiu au urmărit realizarea *planului anual* alcătuit pe baza unor teme desprinse din practica autorității, în privința cărora se constatare în perioada anterioară necunoașterea Legii nr. 677/2001, precum și un număr redus de notificări. Astfel, cele patru teme importante în funcție de care investigațiile s-au desfășurat pe parcursul a câte unui trimestru au fost:

- *telemarketing* – prelucrarea datelor personale efectuată prin intermediul serviciilor de furnizare a informațiilor cu caracter comercial, în legătură cu produsele sau serviciile unui agent comercial, prin mijloace de comunicare la distanță (spre exemplu, prin telefon);
- *recuperare creanțe* – prelucrarea datelor personale ale debitorilor urmăriți pentru executarea creanțelor;
- *selecția și plasarea forței de muncă* – prelucrarea datelor personale ale solicitanților unui loc de muncă în țară sau străinătate;
- *agenții de turism* – prelucrarea datelor personale realizată în contextul efectuării de rezervări sau al vânzării de diverse produse turistice.

În urma investigațiilor efectuate conform planului tematic s-a constatat creșterea semnificativă a notificărilor primite din partea operatorilor care activează în aceste domenii.

2.1. Investigații în domeniul marketingului și telemarketingului

O parte semnificativă a notificărilor depuse la autoritatea de supraveghere o reprezintă cele referitoare la desfășurarea unor acțiuni de reclamă, marketing și publicitate. Potrivit dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr. 99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor pe piață, aprobată prin Legea nr. 650/2002, se pot desfășura campanii promoționale în baza unui regulament și/sau a oricărui alt document cu caracter procedural. Acest regulament trebuie să respecte Legea nr. 650/2002 și Legea nr. 677/2001, modificată și completată, iar organizatorii au obligația să calculeze, să rețină și să vireze impozitul datorat pentru veniturile obținute de către câștigători, în conformitate cu Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

Prin aceste activități, organizatorii campaniilor promoționale prelucrează datele cu caracter personal ale participanților și câștigătorilor, respectiv: numele, prenumele, adresa, numărul de telefon/fax, adresa de e-mail, codul numeric personal, numărul și seria C.I./B.I., dar și informații privind preferințele/comportamentul consumatorilor. În urma desemnării câștigătorilor, organizatorii campaniilor promoționale au obligația să dea publicității numele și câștigurile acordate acestora.

În privința operațiunilor de marketing direct⁷, autoritatea de supraveghere a continuat demersurile începute în 2006, la nivelul Asociației Române de Marketing Direct (ARMAD)⁸,

⁷ Potrivit definiției date prin Ordinul Avocatului Poporului nr. 75/2002 privind stabilirea unor măsuri și proceduri specifice care să asigure un nivel satisfăcător de protecție a drepturilor persoanelor ale căror date cu caracter personal fac obiectul prelucrărilor, **marketingul direct** constă în „promovarea produselor și a serviciilor, adresată direct clienților, persoane fizice, prin mijloace de genul poștei, inclusiv cea electronică, sau alte mijloace de marketing la distanță, altele decât modalitățile promoționale obișnuite (reclame)”. Această definiție a fost preluată și în *Codul de conduită pentru prelucrarea datelor cu caracter personal în marketing direct*, al Asociației Române de Marketing Direct, avizat de instituția Avocatul Poporului în perioada în care îndeplinea atribuții de autoritate de supraveghere.

⁸ Potrivit site-ului acestei asociații, www.armad.ro, Asociația Română de Marketing Direct a fost înființată în anul 2003 și numără în prezent 37 de membri. Membru al FEDMA (Federation of European Direct Marketing), ARMAD are ca scop recunoașterea pozitivă a marketingului direct și

pentru implementarea măsurilor necesare exercitării dreptului de opoziție al persoanelor care nu doresc să primească materiale publicitare.

În speță, ARMAD a fost de acord cu recomandarea autorității de supraveghere de a lua măsuri privind includerea în materialele de colectare a datelor participanților la loteriile publicitare a opțiunii de exprimare liberă a consimțământului acestora față de prelucrarea ulterioară în scop de marketing direct. Ca o modalitate practică de asigurare a exercitării dreptului de opoziție, s-a convenit elaborarea unei liste de opoziție la nivelul ARMAD, după modelul celor din alte state din Uniunea Europeană. De altfel, utilizarea acestor liste este o cerință a Codului de Conduită al ARMAD, avizat de autoritatea de supraveghere.

Aceste măsuri s-au concretizat în punerea la dispoziția publicului a unor liste de opoziție, la adresa de Internet www.robinson.ro. Lista Robinson reprezintă o listă de nume și adrese ale consumatorilor care anunță în mod gratuit ARMAD că doresc să-și limiteze cantitatea de corespondență pe care o primesc, cu posibilitatea consumatorilor să înscrie numele și adresa în listele folosite de companiile de marketing direct sau, după caz, să le șteargă. Această listă permite exercitarea dreptului de opoziție față de utilizarea numărului de telefon în scopul primirii de oferte sau informații, dar nu permite blocarea mesajelor de tip SMS; de aceea, persoanele interesate trebuie să se adreseze direct companiilor care transmit astfel de mesaje, pentru a-și manifesta dreptul de opoziție.

Pentru a-și putea atrage clienții prin oferte promoționale multiple și diverse, într-un număr cât mai mare, operatorii utilizează frecvent comunicările comerciale prin poșta electronică sau prin telefon, adică ceea ce se numește în limbajul de specialitate telemarketing. Din nevoia de informație, în principal, dar și datorită atracției față de un eventual câștig suplimentar gratuit, persoanele care primesc oferte comerciale adresate direct, atât prin poștă, cât și prin e-mail, din partea diverselor companii, nu manifestă o atitudine de totală respingere a unor astfel de practici.

În cursul anului 2007, au fost efectuate, din oficiu, un număr de 10 investigații având ca obiect verificarea condițiilor de prelucrare a datelor cu caracter personal în cadrul activităților de telemarketing la societăți de marketing direct și la instituții financiare care utilizează metoda telemarketingului pentru promovarea serviciilor lor.

Față de situațiile constatate, Autoritatea de Supraveghere a recomandat operatorilor telefonici să realizeze o informare adecvată a persoanelor vizate, cu respectarea Legii nr. 677/2001.

În același timp, operatorilor care nu au stabilit cu exactitate destinația datelor personale colectate, autoritatea de supraveghere le-a recomandat includerea, în nomenclatoarele sau

creșterea încrederii clienților și a consumatorilor finali, ca urmare a implementării unor coduri de conduită și de bună practică în acest domeniu, asigurarea unui cadru legislativ competitiv și liberal.

procedurile interne, a unor termene certe de păstrare a datelor personale, precum și precizarea destinației ulterioare a acestora.

În legătură cu prelucrarea datelor personale în scopul organizării de loterii publicitare, autoritatea de supraveghere a emis decizii de încetare a dezvoltării datelor personale ale câștigătorilor, după data prevăzută în regulamentul promoției, respectiv de ștergere a datelor personale ale participanților, stocate de operator și după perioada necesară validării câștigurilor.

Sub aspectul colectării excesive a codului numeric personal, respectiv în alte cazuri decât cele ale câștigătorilor promoțiilor, președintele autorității a decis încetarea prelucrării acestuia, precum și ștergerea datelor colectate anterior de la persoane care nu îndeplineau aceste cerințe.

Toate situațiile descrise mai sus au fost ulterior verificate, constatându-se că operatorii au adus la îndeplinire măsurile dispuse de autoritate.

2.2. Investigații în domeniul serviciilor de recuperare creanțe

Procedura de recuperare a creanțelor poate fi amiabilă în cazul în care debitorul își va achita de bună-voie datoria sau judiciară prin intervenția instanțelor judecătorești. În privința prelucrării datelor personale în acest domeniu, se remarcă două situații:

- prelucrarea datelor debitorilor de către creditor (persoană fizică sau juridică, în calitate de operator);
- prelucrarea de către cesionarul creanțelor a datelor debitorilor cedați.

În domeniul recuperării creanțelor, au fost efectuate 25 de investigații. Rezultatul investigațiilor a relevat faptul că datele personale ale debitorilor erau menținute și ulterior datei la care au fost recuperate creanțele, contrar celor notificate de operatori autorității de supraveghere. În astfel de cazuri s-a dispus prin decizie ștergerea datelor.

În alte situații, s-a constatat că operatorii păstrau datele debitorilor în vederea constituirii unor baze de date ale rău-platnicilor, așa-numitele „liste negre”, unele fiind chiar publicate pe Internet, pe pagina web a operatorului. În aceste condiții autoritatea a dispus încetarea prelucrării datelor personale constând în publicarea pe site a unei „liste negre” a debitorilor și ștergerea datelor care au fost dezvăluite în această modalitate.

Societățile de recuperare creanțe, în calitate de operatori, au fost sancționate pentru prelucrarea nelegală a datelor personale. Astfel, pentru încălcarea prevederilor art. 4 alin. (1) lit. e) din legea cadru, referitoare la limitarea stocării datelor numai pe perioada necesară atingerii scopului prelucrării, operatorul a fost obligat să șteargă datele cu caracter personal ale debitorilor care nu mai corespundeau realizării scopului. Din verificări ulterioare, a reieșit că decizia de ștergere a datelor prelucrate ilegal a fost adusă la îndeplinire.

2.3. Investigații în domeniul selecției și plasării forței de muncă

Legea nr. 156/2000 privind protecția cetățenilor români care lucrează în străinătate prevede că activitățile de mediere a angajării cetățenilor români în străinătate pot fi desfășurate de categorii de persoane juridice care au ca obiect de activitate recrutarea și plasarea forței de muncă în străinătate, denumite *agenții de selecție și plasare a forței de muncă*.

În cadrul procedurilor privind selecția și plasarea forței de muncă, se realizează operațiuni de colectare, utilizare și dezvăluire către terți de date cu caracter personal. În legătură cu aceste ultime operațiuni trebuie precizat că, după 1 ianuarie 2007, autoritatea de supraveghere a acordat o atenție sporită transferului de date către operatori situați în state terțe, în ceea ce privește examinarea nivelului de protecție adecvat în prelucrarea datelor personale.

În anul 2007, au fost efectuate 46 de investigații la operatorii care desfășoară activități de selecție și plasare forță de muncă, din care a rezultat că operațiunile de colectare a datelor personale ale persoanelor vizate (persoane aflate în căutarea unui loc de muncă) se realizează prin completarea unor formulare. O parte dintre firmele de recrutare au stabilit propriul format de curriculum vitae (CV), altele primesc CV-ul în forma aleasă de persoana vizată, existând astfel posibilitatea colectării de date cu caracter personal, care pot fi excesive în raport cu cerințele partenerilor contractuali.

Colectarea datelor cu caracter personal se realizează, în general, direct de la persoanele vizate. Există și cazuri în care datele personale sunt obținute de la alți operatori specializați în domeniul selecției și plasării forței de muncă (cum ar fi utilizarea unor web site-uri precum: bestjobs, ejobs). Din verificările efectuate a rezultat că unii operatori din domeniul selecției și plasării forței de muncă nu informau persoanele vizate cu privire la drepturile prevăzute de Legea nr. 677/2001, modificată și completată.

Cu privire la păstrarea confidențialității prelucrărilor de date cu caracter personal, s-a constatat că, în contractele de muncă ale angajaților societăților din domeniu, este inserată obligația de a păstra secretul de serviciu.

În unele cazuri operatorii investigați nu au stabilit o durată determinată de stocare a datelor personale, adaptată specificului prelucrării și realizării scopului pentru care datele au fost colectate.

Au fost aplicate sancțiuni pentru prelucrarea nelegală a datelor cu caracter personal, sub aspectul nerealizării informării persoanelor vizate, conform art. 12 din Legea nr. 677/2001.

2.4. Investigații în domeniul agențiilor de turism

În domeniul turismului, la încheierea contractului de prestări servicii, se prelucrează datele personale ale clienților, inclusiv ale membrilor lor de familie. Principalele acte normative care reglementează activitatea de turism sunt: Ordonanța Guvernului nr. 58/1998 privind organizarea și desfășurarea activității de turism în România, Hotărârea Guvernului nr. 238/2001 privind condițiile de acordare a licenței și brevetului de turism, Hotărârea Guvernului nr. 237/2001 pentru aprobarea Normelor cu privire la accesul, evidența și protecția turiștilor în structuri de primire turistice, Ordonanța Guvernului nr. 107/1999 privind activitatea de comercializare a pachetelor de servicii turistice, Ordinul Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului nr. 516/2005 pentru aprobarea contractului-cadru de comercializare a pachetelor de servicii turistice etc.

Potrivit acestor reglementări, *agenția de turism* este orice unitate specializată care organizează, oferă și vinde pachete de servicii turistice sau componente ale acestora, în calitate de agenție de turism tour - operatoare⁹ sau de agenție de turism detailistă¹⁰. Acestea au calitatea de operator de date cu caracter personal sau, după caz, de persoane împuternicite pentru prelucrarea datelor pe seama operatorului, după cum a rezultat din investigațiile efectuate de autoritatea de supraveghere.

Potrivit planului tematic pentru anul 2007, au fost efectuate 35 de investigații la agențiile de turism. În urma efectuării acestor investigații s-au constatat următoarele aspecte generale privind prelucrarea datelor cu caracter personal:

- în majoritatea cazurilor de prelucrare a datelor personale prin intermediul persoanelor împuternicite, contractele încheiate nu conțineau clauzele prevăzute de art. 19 și art. 20 din Legea nr. 677/2001 (obligația împuterniciților de a acționa numai în baza instrucțiunilor primite de la operatori și de a aplica măsuri de securitate adecvate, din punct de vedere tehnic și organizatoric), recomandându-se operatorilor modificarea contractelor respective;
- au fost puține situațiile în care agențiile de turism investigate au notificat la autoritatea de supraveghere prelucrările de date efectuate în acest scop, fapt pentru care operatorii respectivi au fost sancționați contravențional în conformitate cu art. 31 din Legea nr. 677/2001 și au fost obligați să notifice prelucrările de date efectuate;

⁹ Agenția de turism touroperatoare are ca obiect de activitate organizarea și vânzarea pe cont propriu a pachetelor de servicii turistice sau a componentelor acestora, direct sau prin intermediar.

¹⁰ Agenție de turism detailistă este cea care vinde sau oferă spre vânzare, în contul unei agenții de turism touroperatoare, pachete de servicii turistice sau componente ale acestora contractate cu aceasta.

- categoriile de date prelucrate în general de agențiile de turism sunt: nume, prenume, codul numeric personal (CNP), seria și numărul actului de identitate, data nașterii, adresă, număr de telefon și semnătura, eventual, adresa de e-mail;
- persoanele vizate sunt clienți, de la care datele personale sunt colectate direct;
- informarea persoanelor vizate în legătură cu drepturile prevăzute de art. 12-18 din Legea nr. 677/2001 nu se realiza, fapt pentru care operatorii au fost sancționați contravențional, conform art. 32 din Legea nr. 677/2001, și s-a recomandat realizarea informării persoanelor vizate;
- datele sunt în mod frecvent transmise partenerilor contractuali din Uniunea Europeană;
- majoritatea agențiilor nu aveau stabilită destinația ulterioară a datelor după expirarea perioadelor de arhivare, autoritatea de supraveghere recomandând operatorilor îndeplinirea acestei obligații;
- sistemele de evidență utilizate de agențiile de turism sunt manuale sau mixte (automate și manuale), iar sistemele de evidență nu au stabilite legături cu alte prelucrări sau sisteme de evidență;
- agențiile de turism respectau cerințele minime de securitate.

Subliniem faptul că, ulterior investigațiilor efectuate, s-a remarcat o creștere semnificativă a numărului de agenții de turism care au notificat autorității de supraveghere prelucrările de date cu caracter personal.

Secțiunea a 3-a: Investigații în alte domenii de activitate

3.1. Investigații tematice, conform agendei Grupului de Lucru Art. 29

A. Cazul SWIFT

Autoritatea de supraveghere a participat în calitate de membru cu drepturi depline la ședințele Grupului de Lucru Art. 29 (Bruxelles, Belgia), organism ce reunește reprezentanți ai autorităților de supraveghere din statele membre ale Uniunii Europene și îndeplinește un rol consultativ pe lângă Comisia Europeană. Ca membru al acestui Grup, autoritatea de supraveghere urmează politica trasată la nivel european și monitorizează în cadrul competenței sale naționale problematica de interes comun, decurgând din aplicarea Directivei nr. 95/46/CE.

Pe parcursul anului 2007, în afara investigațiilor stabilite potrivit planului anual, a rezultat necesitatea efectuării unor investigații din oficiu, ca urmare a problematicii abordate de Grupul de Lucru Art. 29. Dintre acestea, menționăm prelucrările de date cu caracter personal în cadrul sistemului de tranzacții financiare internaționale SWIFT.

În 2006 au fost publicate în presa americană o serie de informații referitoare la accesul Departamentului Trezoreriei SUA, în scop de urmărire a finanțării actelor de terorism, la informații referitoare la tranzacții financiare internaționale deținute de Societatea pentru Telecomunicații Financiare Interbancare Mondiale (SWIFT), respectiv de centrul său de stocare situat pe teritoriul SUA. Față de aceste aspecte ce implică probleme de protecție a datelor personale ale clienților instituțiilor financiare ce folosesc serviciul SWIFTNet, s-au sesizat autoritățile de supraveghere din Uniunea Europeană.

În acest context, autoritatea de supraveghere a transmis Asociației Române a Băncilor, informațiile principale pe care instituțiile bancare ce utilizează servicii SWIFT ar trebui să le comunice clienților lor, acestea fiind elemente determinante stabilite în conformitate cu Opinia nr. 10/2006 a Grupului de Lucru Art. 29. Astfel, notele de informare trebuie să facă referire la datele cu caracter personal ale clienților instituțiilor financiare, inclusiv la categoriile de date care sunt prelucrate și transferate în S.U.A. Totodată, nota trebuie să precizeze în mod clar drepturile persoanelor vizate-clienți ai instituțiilor financiare, în contextul transferurilor internaționale de fonduri, prin intermediul programului „SWIFT”, conform Legii nr. 677/2001, modificată și completată, și anume: dreptul de acces și dreptul de a rectifica datele. De asemenea, în conținutul notei de informare trebuie menționată și modalitatea de exercitare a drepturilor specifice ale persoanei vizate, prin indicarea coordonatelor de contact ale persoanei responsabile pe acest domeniu și modalitatea de informare a persoanelor vizate (în scris).

O parte dintre bănci au declarat că vor include notele de informare, stabilite pe baza acestor indicații, în condițiile contractuale sau în extrasele de cont, pe site-urile web sau în afișele postate la sediile sucursalelor și agențiilor bancare.

Informațiile transmise Asociației Române a Băncilor, dar și cele trimise direct clienților instituțiilor financiare cu privire la drepturile ce le sunt recunoscute în legătură cu transferul datelor lor personale pe teritoriul SUA, au fost afișate pe site-ul autorității de supraveghere www.dataprotection.ro.

Autoritatea de supraveghere va urmări în continuare modul de respectare de către instituțiile financiare a obligațiilor ce le revin privind transferul datelor către SUA, în tranzacțiile SWIFT și va verifica îndeplinirea obligației acestora de informare a persoanelor vizate.

B. Asigurările medicale din sectorul privat

În cursul anului 2006 autoritățile de protecție a datelor din Uniunea Europeană, reunite în cadrul Grupului de Lucru Art. 29, au început o investigație comună de implementare a legislației privind protecția datelor personale în statele pe care le reprezintă, printr-o modalitate specifică,

constând în transmiterea unui chestionar stabilit de comun acord, către operatorii de date personale din domeniul selectat.

În acest sens, Grupul de Lucru a ales pentru primul exercițiu de acest gen un domeniu cu activitate armonizată la un înalt nivel și cu un impact similar în privința protecției datelor personale: asigurările medicale din sectorul privat. Exercițiul s-a desfășurat pe parcursul a 13 luni, iar rezultatele sale au fost reflectate în cuprinsul Raportului 1/2007 adoptat de plenara Grupului de Lucru Art. 29 la 20 iunie 2007.

Întrucât România a devenit stat membru al Uniunii Europene de la 1 ianuarie 2007, autoritatea de supraveghere a decis să efectueze la rândul său o investigație tematică în decursul anului 2007, folosind metoda și instrumentele alese de Grupul de Lucru. Investigația a fost efectuată în scopul verificării gradului de respectare a regulilor privind protecția datelor personale de către companiile care furnizează servicii de asigurări medicale.

Astfel, în baza informațiilor obținute de la Comisia Națională de Supraveghere a Asigurărilor, au fost transmise chestionare către un număr de 19 societăți de asigurări. Dintre acestea, numai 8 societăți au trimis chestionarele completate, alte 6 au răspuns că nu practică astfel de asigurări, iar 5 societăți nu au dat curs solicitării instituției noastre.

Din analiza răspunsurilor primite, se poate concluziona că, în general, societățile de asigurări în cauză respectă principiile de protecție a datelor personale.

Așa cum a reținut în raportul său și Grupul de Lucru, chestionarul a cuprins și întrebări care s-au dovedit de neînțeles sau irelevante pentru anumiți operatori de date personale (având în vedere unele diferențe generate de specificitatea sistemelor naționale de asigurări de sănătate).

În privința *datelor personale* colectate de societățile de asigurare și a *scopului* în care sunt prelucrate acestea, în majoritatea cazurilor, companiile au indicat datele de identificare generală colectate prin chestionare, datele privind starea de sănătate, date genetice, date financiare (pentru plata primelor și indemnizațiilor de asigurare) și date referitoare la familie. Datele privind starea de sănătate și datele genetice sunt colectate în scopul stabilirii riscului asigurat, a identificării riscurilor majore și pentru prudență în subscriere. În aceeași măsură, datele referitoare la familia asiguratului se colectează din declarația sau chestionarul medical, în scopul întocmirii ofertei de asigurare, stabilirii riscului asigurat și a primei, precum și pentru evaluarea antecedentelor medicale din familie.

În privința *informațiilor* furnizate asiguraților ale căror date personale sunt colectate, companiile au declarat că persoanelor vizate li se prezintă oferta de asigurare în vederea încheierii asigurării și stabilirii primei de asigurare, aducându-le, totodată, la cunoștință informații cu privire la dreptul de acces și de rectificare a datelor prin cererea de asigurare și clauzele contractuale. Totodată, persoanelor vizate le este oferită posibilitatea de a stipula oficial restricții cu privire la

utilizarea datelor lor personale în alte scopuri decât cele ce au legătură cu contractul de asigurare încheiat de părți, prin intermediul declarației medicale sau a declarației de asigurare. Prin urmare, datele personale sunt colectate cu consimțământul clienților, prin semnarea cererii de asigurare sau, după caz, prin completarea declarației medicale, de la furnizorii de servicii medicale pentru plata indemnizației de asigurare.

În privința *destinatarilor*, societățile de asigurări au menționat că datele personale pot fi dezvăluite către furnizorul de servicii medicale sau alte autorități competente pe baza unui temei legal. Toate societățile au răspuns că nu se transferă în afara Uniunii Europene date personale colectate în legătură cu asigurările medicale.

În privința prelucrării datelor și de către *alte companii*, unele societăți au precizat că, în cazul reasigurărilor, se transmit date precum nume, prenume și cod numeric personal, în baza acordului clientului, exprimat la data semnării contractului.

În privința termenelor de *stocare*, majoritatea societăților au declarat că informațiile referitoare la evaluarea riscurilor sunt stocate până la expirarea termenului de prescripție, după care sunt arhivate/transformate în date anonime.

În privința *măsurilor de securitate*, societățile de asigurare au implementat proceduri specifice, conform cărora: accesul la datele personale se realizează numai în baza atribuțiilor stabilite prin fișa postului; personalul este informat în legătură cu obligațiile ce le revin prin metodologii interne de lucru, informări periodice prin rețeaua internă a companiei; se efectuează log-uri de sistem și se respectă reguli privind controlul accesului la date; pentru transmiterea datelor la distanță, se folosesc canale de comunicație criptate; se realizează copii de siguranță ale datelor cu caracter personal, de obicei zilnic, stocate periodic pe suporturi externe, fiind implementate și proceduri de recuperare a datelor în cazul producerii de evenimente neprevăzute.

Trebuie precizat că răspunsurile adresate de companiile din România sunt sub multe aspecte similare cu cele reflectate în raportul Grupului de Lucru.

3.2. *Investigații efectuate în domeniul educației*

În cursul anului 2007, mass-media a publicat o serie de articole referitoare la anumite date colectate de către Ministerul Educației și Cercetării (actualul Minister al Educației, Cercetării și Tineretului) pentru alcătuirea Bazei de Date Naționale a Educației, printre care date referitoare la venitul pe membru de familie și la starea de sănătate a elevilor.

Față de posibilele implicații în sfera protecției datelor personale, autoritatea de supraveghere s-a sesizat din oficiu și a efectuat o serie de investigații în legătură cu constituirea acestei Baze de Date Naționale a Educației (denumită în continuare *BDNE*).

Baza de date a fost creată potrivit Ordinului Ministrului Educației și Cercetării nr. 5760 din data de 28 noiembrie 2006 privind managementul și utilizarea Bazei de Date Naționale a Educației. Cu toate că ordinul conținea prevederi legate de prelucrarea datelor cu caracter personal, autoritatea de supraveghere nu a fost consultată la elaborarea acestuia.

Pentru verificarea condițiilor concrete de prelucrare a datelor personale în BDNE, investigațiile s-au desfășurat atât la sediul Ministerului Educației și Cercetării (denumit în continuare MEC), cât și la unitățile din subordinea acestuia: inspectorate școlare, unități de învățământ din municipiul București și din țară.

Din investigațiile realizate, s-au desprins următoarele concluzii:

Conform art. 2 din Ordinul nr. 5760/2006, „BDNE este o bază de date statistică, unică și integrată care asigură colectarea, validarea și consultarea datelor necesare indicatorilor naționali pentru educație și susținerea procesului de administrare a sistemului educațional în ceea ce privește: evaluarea și monitorizarea sistemului, realizarea de prognoze; luarea deciziilor de politică educațională; planificarea activităților, precum și raportarea datelor solicitate prin studii și alte tipuri de documente care implică responsabilitate publică”.

Anexa la acest ordin (Planul de încărcare și utilizare a datelor din BDNE) a prevăzut o serie de etape pe care trebuiau să le parcurgă unitățile școlare și inspectoratele teritoriale, pentru constituirea și actualizarea BDNE, fără să prevadă însă cu exactitate categoriile de date personale necesare pentru fiecare dintre scopurile preconizate a fi atinse prin folosirea BDNE. Singurele referiri la datele personale au fost cele legate de datele nominale ale cadrelor didactice („norme, catedre etc.”) și ale elevilor („apartenențe la clase, limbi străine studiate etc.”).

Pentru punerea în aplicare a Ordinului nr. 5760/2006, se prelucrează date cu caracter personal de către MEC, în calitate de operator de date personale, în sensul art. 3 lit. e) din Legea nr. 677/2001. Unitățile școlare cu personalitate juridică ce colectează datele personale pe seama MEC și le introduc în aplicația informatică a BDNE, cât și inspectoratele școlare județene declarate responsabile prin Ordin de acuratețea și corectitudinea datelor colectate și introduse în BDNE, de organizarea centrelor de colectare la nivelul unităților școlare și de raportări, întrunesc calitatea de persoane împuternicite, în sensul art. 3 lit. f) din Legea nr. 677/2001.

În calitate de operator, MEC avea următoarele obligații:

- stabilirea exactă și explicită a scopurilor determinate în care se va face prelucrarea datelor introduse în BDNE;
- stabilirea exactă a datelor personale adecvate, pertinente și neexcesive care vor trebui să fie colectate spre a fi prelucrate în BDNE, în funcție de fiecare scop preconizat;

- realizarea unei informări adecvate a persoanelor vizate, cu privire la identitatea operatorului, scopul colectării și prelucrării datelor, potențialii destinatari, caracterul obligatoriu sau facultativ al colectării datelor și consecințele refuzului de a le furniza, drepturile de care beneficiază și condițiile de exercitare;
- elaborarea unor instrucțiuni pentru prelucrarea datelor personale de către persoanele împuternicite și de către toate persoanele aflate sub autoritatea acestora, în calitate de utilizatori ai aplicației BDNE;
- depunerea notificării, anterior efectuării prelucrării datelor.

Prin nerespectarea obligațiilor de mai sus, s-a reținut încălcarea prevederilor Legii nr. 677/2001, astfel:

- dispozițiile art. 4 alin. (1) lit. b), c), d), potrivit cărora „datele cu caracter personal destinate a face obiectul prelucrării trebuie să fie (...) colectate în scopuri determinate, explicite și legitime; adecvate, pertinente și neexcesive, prin raportare la scopul în care sunt colectate și ulterior prelucrate; exacte și dacă este cazul, actualizate”;
- dispozițiile art. 7 alin. (1), potrivit căruia „prelucrarea datelor cu caracter personal legate de originea rasială sau etnică, de convingerile politice, religioase, filosofice sau de natură similară, de apartenența sindicală, precum și a datelor cu caracter personal privind starea de sănătate sau viața sexuală este interzisă”, cu excepțiile stabilite de art. 7 alin. (2) și de art. 9;
- dispozițiile art. 12 care prevede că „în cazul în care datele cu caracter personal sunt obținute direct de la persoana vizată, operatorul este obligat să furnizeze persoanei vizate cel puțin următoarele informații, cu excepția cazului în care această persoană posedă deja informațiile respective:
 - identitatea operatorului și a reprezentantului acestuia, dacă este cazul;
 - scopul în care se face prelucrarea datelor;
 - informații suplimentare, precum: destinatarii sau categoriile de destinatari ai datelor; dacă furnizarea tuturor datelor cerute este obligatorie și consecințele refuzului de a le furniza; existența drepturilor prevăzute de prezenta lege pentru persoana vizată, în special a dreptului de acces, de intervenție asupra datelor și de opoziție, precum și condițiile în care pot fi exercitate;
 - orice alte informații a căror furnizare este impusă prin dispoziție a autorității de supraveghere, ținând seama de specificul prelucrării”;
- dispozițiile art. 19 care prevăd că „orice persoană care acționează sub autoritatea operatorului sau a persoanei împuternicite, inclusiv persoana împuternicită, care are acces la date cu caracter personal, nu poate să le prelucreze decât pe baza instrucțiunilor operatorului, cu excepția cazului în care acționează în temeiul unei obligații legale”;

- dispozițiile art. 22 alin. (1), potrivit cărora „operatorul este obligat să notifice autorității de supraveghere, personal sau prin reprezentant, înainte de efectuarea oricărei prelucrări ori a oricărui ansamblu de prelucrări având același scop sau scopuri diferite”.

Față de cele expuse mai sus, s-a solicitat MEC adoptarea unor măsuri de remediere.

Pentru verificarea adoptării acestora, o nouă investigație a fost efectuată, prilej cu care s-a constatat că Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului (MECT) a întocmit un proiect de ghid metodologic de reglementare a culegerii și prelucrării datelor cu caracter personal.

Pentru remedierea tuturor deficiențelor care au rămas nesoluționate în legătură cu respectarea prevederilor Legii nr. 677/2001 în cadrul BDNE, autoritatea de supraveghere a emis instrucțiuni obligatorii în scopul adoptării de către MECT a următoarelor măsuri:

- stabilirea explicită a scopurilor determinate în care se vor utiliza datele personale introduse în BDNE;
- stabilirea exactă a datelor personale care sunt necesare pentru realizarea fiecărui scop urmărit prin constituirea BDNE, datele trebuind să fie adecvate, pertinente și neexcesive. Astfel, în funcție de scopul stabilit pentru colectarea adreselor de e-mail ale elevilor, precum și a venitului pe membru de familie și a tipului de deficiență ce vizează starea de sănătate a elevilor, este necesar ca aceste categorii de date să se colecteze exclusiv de la persoanele care se încadrează în condițiile de eligibilitate pentru programele speciale derulate de minister;
- realizarea unei informări adecvate a persoanelor vizate, cu privire la identitatea operatorului, scopul colectării și prelucrării datelor, potențialii destinatari, caracterul obligatoriu sau facultativ al colectării fiecărei categorii de date și consecințele refuzului de a le furniza, drepturile de care beneficiază și condițiile de exercitare a acestor drepturi;
- elaborarea unor instrucțiuni coordonate de la nivel central, de prelucrare a datelor personale, care să fie aplicate de către persoanele împuternicite (inspectorate școlare teritoriale și unități școlare), cât și de către toate persoanele aflate sub autoritatea acestora, în calitate de utilizatori ai aplicației BDNE; stabilirea unor modalități uniforme de colectare a datelor personale, urmând ca, în cazul în care se vor utiliza formulare speciale de colectare a datelor, acestea să conțină informațiile prevăzute de art. 12 din Legea nr. 677/2001 și opțiunea persoanelor vizate pentru furnizarea datelor care nu sunt obligatoriu de colectat, inclusiv data și semnătura persoanei care atestă consimțământul de furnizare a datelor personale, ținându-se cont de capacitatea de exercițiu a acestora;
- urmărirea periodică a respectării instrucțiunilor date persoanelor împuternicite, în sensul art. 19 și 20 din Legea nr. 677/2001;

- stabilirea unei perioade de stocare a datelor și transmiterea deciziei luate în acest sens autorității de supraveghere;
- revizuirea tuturor înregistrărilor din BDNE, conform instrucțiunilor de mai sus și ștergerea datelor personale care nu îndeplinesc condițiile de prelucrare legitimă.

Autoritatea de supraveghere va continua să monitorizeze, în cursul anului 2008, modul în care atât MECT, cât și unitățile implicate în organizarea Bazei de Date Naționale a Educației, respectă instrucțiunile emise și, implicit, prevederile Legii nr. 677/2001.

3.3. Investigații efectuate în domeniul serviciilor medicale

Având în vedere gradul ridicat de sensibilitate a datelor personale privind starea de sănătate, în cursul anului 2007 s-a continuat efectuarea investigațiilor în domeniul serviciilor medicale.

3.3.1. Programul național privind evaluarea stării de sănătate a populației în asistența medicală primară

Autoritatea de supraveghere a fost sesizată în legătură cu posibile nereguli referitoare la modul în care se desfășoară prelucrarea datelor cu caracter personal în cadrul Programului național privind evaluarea stării de sănătate a populației în asistența medicală primară (denumit în continuare *PROGRAMUL*).

Potrivit Ordinului nr. 994/2007 privind aprobarea Normelor metodologice pentru realizarea și raportarea activităților specifice din cadrul Programului național privind evaluarea stării de sănătate a populației în asistența medicală primară, emis în comun de ministrul sănătății publice și președintele Casei Naționale de Asigurări de Sănătate¹¹, principalele entități implicate în realizarea programului sunt: Agenția Națională pentru Programe de Sănătate, direcțiile de specialitate din Ministerul Sănătății Publice, Casa Națională de Asigurări de Sănătate, autoritățile de sănătate publică județene și a municipiului București, casele de asigurări de sănătate, precum și furnizorii de servicii medicale. Ordinul a suferit o serie de modificări și completări prin Ordinul nr. 1474/2007¹².

Normele metodologice au prevăzut scopul, obiectivele, activitățile preliminare, serviciile efectuate în cadrul programului, finanțarea programului, responsabilitățile în elaborarea, implementarea și monitorizarea programului, modul de derulare a programului, raportarea indicatorilor fizici și de eficiență (date statistice), modalitățile de control, monitorizare și evaluare a programului. De asemenea, modelele de taloane, modelele scrisorilor transmise cetățenilor (sub

¹¹ Publicat în M. Of. nr. 409 din 19 iunie 2007.

¹² Publicat în M. Of. nr. 716 din 23 octombrie 2007.

semnătura ministrului sănătății publice) și cele trimise medicilor de familie (sub semnătura ministrului sănătății publice și a președintelui CNAS), modelele riscogramei individuale, ale planului individual de supraveghere și ale contractelor încheiate cu casele de asigurări au fost cuprinse în anexele la Ordinul nr. 994/2007.

Conform Ordinului nr. 994/2007, *PROGRAMUL* a început la data de 1 iulie 2007, având ca scop obiectivele mai sus descrise.

În modelul de scrisoare transmisă cetățenilor, conform anexei nr. 2 la Ordinul nr. 994/2007, se precizează următoarele informații: „NOTĂ: Acest program este finanțat de Ministerul Sănătății Publice, pentru toți cetățenii României, conform Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății și ordinului ministrului sănătății publice. Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal a autorizat Ministerul Sănătății Publice să prelucreze datele dumneavoastră personale (nume, prenume, domiciliu, CNP), în scopul realizării acestui program, conform art. 2 alin. (2) din Legea nr. 677/2001. Datele dumneavoastră nu vor fi dezvăluite decât partenerilor implicați în acest program (Compania Națională Poșta Română, Compania Națională "Imprimeria Națională" - S.A. și medicul dumneavoastră de familie). Potrivit Legii nr. 677/2001, aveți dreptul de acces și de intervenție asupra datelor, de opoziție, ce poate fi exercitat printr-o scrisoare semnată și datată, adresată Ministerului Sănătății Publice”.

Autoritatea de supraveghere a demarat o serie de investigații la entități implicate în desfășurarea *PROGRAMULUI*: Agenția Națională pentru Programe de Sănătate (denumită în continuare *ANPS*), din cadrul Ministerului Sănătății Publice (denumit în continuare *MSP*), Casa Națională de Asigurări de Sănătate (denumită în continuare *CNAS*), Școala Națională de Sănătate Publică și Management Sanitar, o casă de asigurări de sănătate teritorială, o autoritate locală de sănătate publică, furnizori de servicii medicale.

Prelucrarea datelor cu caracter personal ce urma să se desfășoare în cadrul *PROGRAMULUI* a fost notificată la autoritatea de supraveghere de Ministerul Sănătății Publice, prin Agenția Națională pentru Programe de Sănătate, în octombrie 2006. Potrivit acestei notificări, datele ce urmau a fi prelucrate sunt nume, prenume, adresă, cod numeric personal, care sunt înscrise pe taloanele tipărite și expediate cetățenilor. Aceste date au fost obținute de la Inspectoratul Național pentru Evidența Persoanelor și Centrul Național de Administrare a Bazelor de Date privind Evidența Persoanelor, în baza art. 10 alin. 6 lit. c¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2005, modificată și completată.

Prin notificare erau declarate ca persoane împuternicite companiile naționale Imprimeria Națională și Poșta Română. De asemenea, încheierea operațiunilor de prelucrare era prevăzută la data de 31 decembrie 2007, iar ca destinație ulterioară a datelor s-a menționat numai transformarea în date anonime și stocarea în scopuri statistice, de cercetare istorică sau științifică.

Investigațiile efectuate au relevat o serie de disfuncționalități din perspectiva aplicării Legii nr. 677/2001.

Prevederile Ordinului nr. 994/2007 și instruirea realizată la nivelul medicilor de familie care colectează datele cu caracter personal din riscogramele individuale (în calitate de împuterniciți ai ministerului) nu s-au referit la posibilitatea persoanelor vizate de a refuza furnizarea tuturor datelor solicitate și la consecințele acestui refuz, așa cum dispune art. 12 din Legea nr. 677/2001.

În aceeași măsură, categoriile de destinatari ai datelor personale – casele de asigurări de sănătate, celelalte entități implicate în program – nu au fost specificate în scrisorile trimise populației, cu toate că aceste informații trebuie furnizate de operatori, conform art. 12 din Legea nr. 677/2001. Totodată, actele prin care datele cu caracter personal au fost colectate (taloane, riscograme, planuri individuale de supraveghere) nu prevedeau numărul de înregistrare a notificării, contrar dispozițiilor art. 24 alin. (2) din Legea nr. 677/2001.

Aplicația informatică pusă la dispoziția medicilor de către MSP se poate accesa pe baza codului numeric personal al medicului care a introdus datele.

Întrucât scopul și obiectivele PROGRAMULUI prevăd stabilirea unui plan individual de supraveghere la adult și copil, luând în considerare că datele personale trebuie să fie adecvate, pertinente și neexcesive prin raportare la scopul prelucrării, conform art. 4 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 677/2001, din punctul de vedere al autorității de supraveghere datele cu caracter personal, asociate cu cele privind starea de sănătate și viața sexuală nu pot fi astfel prelucrate decât la nivelul cadrelor medicale, cu respectarea dispozițiilor art. 9 din Legea nr. 677/2001. Potrivit art. 4 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 677/2001, datele prelucrate trebuie să fie exacte și actualizate. Cu toate acestea, o parte semnificativă a taloanelor transmise populației au fost returnate la casele de asigurări de sănătate, ca urmare a neconcordanței datelor personale imprimare.

Față de cele de mai sus, s-a solicitat MSP adoptarea unor măsuri în vederea remedierii deficiențelor constatate, după cum urmează:

- ✓ stabilirea destinației ulterioare a datelor colectate pe suport electronic și de hârtie;
- ✓ modalitatea de asigurare a legalității prelucrării datelor privind starea de sănătate colectate în formatul stabilit de Ordinul nr. 994/2007, în conformitate cu art. 9 alin. (3) din Legea nr. 677/2001;
- ✓ instruirea medicilor de familie cu privire la caracterul opțional/obligatoriu al furnizării tuturor datelor solicitate prin formulare și consecințele refuzului de a le furniza;
- ✓ asigurarea informării persoanelor vizate cu privire la toate categoriile de destinatari ai datelor personale;
- ✓ implementarea cerințelor minime de securitate a prelucrărilor de date cu caracter personal și instruirea persoanelor împuternicite în acest sens;

- ✓ adoptarea unor măsuri pentru rectificarea datelor inexacte sau neactualizate prelucrate pe taloanele expediate populației;
- ✓ stabilirea modalităților concrete în care pot fi exercitate drepturile de acces, intervenție și opoziție de către persoanele vizate, în relația cu MSP și cu casele de asigurări de sănătate;
- ✓ completarea/modificarea notificării cu informațiile ce rezultă din aplicarea Ordinului nr. 994/2007, cu privire la: persoane împuternicite, categorii de date cu caracter personal, data estimată pentru încheierea operațiunilor de prelucrare, destinația ulterioară a datelor prelucrate, descrierea măsurilor de securitate a prelucrărilor de date;
- ✓ punerea la dispoziția autorității de supraveghere a tuturor informațiilor necesare privind modul de funcționare a aplicației informatice utilizate în cadrul PROGRAMULUI.

În răspunsul formulat, MSP prin Agenția Națională pentru Programe de Sănătate, a precizat următoarele:

- programul informatic care va realiza centralizarea datelor va asigura confidențialitatea acestora prin criptarea datelor de identificare;
- s-a realizat instruirea medicilor prin întâlniri regionale, cu toate că, din investigațiile efectuate, a rezultat că nu toți medicii au fost informați și cu privire la obligațiile ce le revin potrivit Legii nr. 677/2001;
- datele personale asociate cu cele privind starea de sănătate și viața sexuală sunt prelucrate exclusiv la nivelul cabinetului medicului de familie, iar datele transmise către orice altă instituție sunt transformate în date anonime;
- în privința datelor inexacte sau incorecte din taloane, persoanele în cauză au fost îndrumate să se adreseze INEP pentru corectarea acestora;
- informații suplimentare legate de funcționarea aplicației informatice utilizate în cadrul Programului vor fi comunicate după finalizarea programului informatic;
- MSP consideră că informarea persoanelor vizate s-a realizat prin intermediul scrisorii adresate cetățenilor, iar aceștia și-au dat consimțământul pentru prelucrarea datelor prin prezentarea la medic;
- în privința temeiului legal al prelucrării datelor privind starea de sănătate și viața sexuală, s-a invocat art. 7 alin. (2) lit. g) și h) din Legea nr. 677/2001¹³.

¹³ Art. 7 alin. (2) lit. g) când prelucrarea este necesară în scopuri de medicină preventivă, de stabilire a diagnosticilor medicale, de administrare a unor îngrijiri sau tratamente medicale pentru persoana vizată ori de gestionare a serviciilor de sănătate care acționează în interesul persoanei vizate, cu condiția ca prelucrarea datelor respective să fie efectuate de către ori sub supravegherea unui cadru medical supus secretului profesional sau de către ori sub supravegherea unei alte persoane supuse unei obligații echivalente în ceea ce privește secretul;

h) când legea prevede în mod expres aceasta în scopul protejării unui interes public important, cu condiția ca prelucrarea să se efectueze cu respectarea drepturilor persoanei vizate și a celorlalte garanții prevăzute de prezenta lege.

Față de situația prezentată mai sus, în conformitate cu Legea nr. 677/2001, Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal a transmis Ministerului Sănătății Publice instrucțiuni obligatorii privind:

a) completarea, respectiv modificarea notificării nr. 3396 cu informațiile ce rezultă din aplicarea Ordinului nr. 994/2007, modificat și completat, cu privire la: persoane împuternicite, categorii de date cu caracter personal, data estimată pentru încheierea operațiunilor de prelucrare, destinația ulterioară a datelor prelucrate, descrierea măsurilor de securitate a prelucrărilor de date;

b) informarea medicilor implicați în program și a cetățenilor cu privire la destinatarii datelor și la faptul că refuzul cetățenilor de a furniza informațiile solicitate prin riscograma individuală, aprobată prin Ordinul nr. 994/2007, modificat și completat, nu atrage nicio consecință;

c) stabilirea modalităților concrete în care pot fi exercitate drepturile de acces, intervenție și opoziție de către persoanele vizate, în relația cu Ministerul Sănătății Publice și casele de asigurări de sănătate;

d) respectarea cerințelor minime de securitate a prelucrărilor de date cu caracter personal, prevăzute de Ordinul nr. 52/2002 privind aprobarea Cerințelor minime de securitate a prelucrărilor de date cu caracter personal, care dispune atribuirea codurilor de identificare, însoțite de metode de autentificare, prin eliminarea posibilității ca aplicația informatică pusă la dispoziție de către Ministerul Sănătății Publice să se poată accesa pe baza codului numeric personal al medicului de familie.

Totodată, în vederea aplicării acestor instrucțiuni obligatorii, s-a recomandat MSP modificarea unora dintre dispozițiile Ordinului nr. 994/2007, modificat și completat.

Autoritatea de supraveghere va continua să monitorizeze, în cursul anului 2008, modul în care MSP a dat curs instrucțiunilor și recomandărilor adresate, în vederea respectării dispozițiilor Legii nr. 677/2001.

Pe de altă parte, din informațiile primite în urma investigațiilor a rezultat că au fost înregistrate un număr semnificativ de cazuri în care taloanele expediate populației au conținut date eronate ca urmare a celor transmise de CNABDEP, în baza protocolului încheiat de MSP cu MAI.

Ca atare, autoritatea de supraveghere a semnalat aceste probleme către INEP și CNABDEP, în vederea luării măsurilor ce se impun, potrivit Legii nr. 677/2001, în privința asigurării prelucrării unor date exacte și actualizate și a rectificării datelor care nu corespund condițiilor legale.

3.3.2. Dezvăluirea unor date referitoare la afecțiuni de natură psihică

Autoritatea de supraveghere a fost sesizată cu privire la dezvăluirea de către un spital a datelor referitoare la afecțiunile de natură psihică ale unui pacient, către o asociație (organizație neguvernamentală), în lipsa unui temei legal.

În urma investigării acestui caz, s-a constatat că sesizarea a fost întemeiată, spitalul în cauză fiind sancționat pentru nerespectarea dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 677/2001, întrucât a dezvăluit date speciale (sensibile) privind starea de sănătate, de natură a afecta profund intimitatea unui individ, către un terț, fără o justificare legală.

Totodată, s-a recomandat respectivului operator să elaboreze un îndrumar pe baza căruia să se poată dezvălui date referitoare la pacienți sau foști pacienți, în funcție de calitatea solicitantului și temeiul legal al solicitării, astfel încât să se evite pe viitor apariția unor astfel de situații precum cea care a făcut obiectul investigației. Spitalul și-a însușit recomandările autorității de supraveghere.

Având în vedere condițiile limitativ prevăzute de art. 7 și art. 9 din Legea nr. 677/2001, precum și faptul că spitalul nu a făcut dovada respectării acestor prevederi în cazul dezvăluirii datelor privind afecțiunile fostului pacient, autoritatea de supraveghere a dispus interzicerea dezvăluirii datelor cu caracter personal în alte condiții decât cele impuse de Legea nr. 677/2001 și actele normative care reglementează activitatea în domeniul sănătății (cum ar fi Legea nr. 46/2003 privind drepturile pacientului).

3.3.3. Prelucrarea unor date personale în scop de „servicii de sănătate”, fără îndeplinirea obligației de a notifica prelucrările de date efectuate

În urma primirii unei sesizări prin care se reclama faptul că anumiți operatori din județul Argeș prelucrează date personale în scop de „servicii de sănătate”, fără a îndeplini obligația de a notifica autorității de supraveghere prelucrările de date efectuate, s-au efectuat investigații la 14 centre medicale din acest județ.

Din perspectiva legislației privind protecția datelor personale, s-a constatat că operațiunile de colectare a datelor personale, de către centrele medicale supuse controlului, se realizează prin folosirea unor formulare tipizate, aprobate prin reglementările specifice din domeniul medical, care conțin date de identificare a persoanei vizate și date de diagnostic medical, necesare, în special, în relațiile medic-pacient și medic-case de asigurări de sănătate.

În privința respectării dreptului de informare, din investigațiile efectuate a rezultat că operatorii din domeniul medical afișau în locuri vizibile drepturile pacienților, așa cum sunt acestea prevăzute de Legea nr. 46/2003 privind drepturile pacientului. Întrucât acordarea serviciilor

medicale implică operațiuni de prelucrare, precum colectarea sau utilizarea datelor personale ale pacienților, s-a recomandat afișarea inclusiv a drepturilor prevăzute de Legea nr. 677/2001, modificată și completată, de natură să asigure o protecție eficientă nu doar a dreptului la ocrotirea sănătății, dar și a celui la protecția datelor.

Stabilirea de către fiecare centru medical a scopului și mijloacelor de prelucrare a datelor personale (date de identificare și date medicale) în legătură cu obiectul principal de activitate, respectiv prestarea serviciilor de sănătate determină calificarea acestora ca operatori de date cu caracter personal, cărora le incumbă obligația de notificare, potrivit Legii nr. 677/2001. Ca atare, operatorii controlați au fost sancționați pentru omisiunea de a notifica prelucrările de date cu caracter personal pe care le realizau în legătură cu acordarea serviciilor medicale, în condițiile prevăzute de lege.

Ulterior investigațiilor efectuate și sancțiunilor aplicate, operatorii au dat curs recomandării de a se înregistra la autoritatea de supraveghere.

Investigațiile efectuate în domeniul medical vor continua în anul 2008, dată fiind importanța asigurării unui cadru unitar de prelucrare a datelor personale privind starea de sănătate, mai ales în contextul dezvoltării produselor software care permit o procesare mai rapidă și mai eficientă a informațiilor, dar care, pe de altă parte, pot ridica probleme din perspectiva legislației privind protecția datelor personale, dacă nu sunt stabilite suficiente măsuri de securizare a bazelor de date, de monitorizare atentă a accesului la aceste informații și de criptare a transmiției lor prin intermediul sistemelor de comunicații electronice.

3.4. Investigații în domeniul supravegherii video

Unul dintre domeniile care s-a aflat permanent în atenția autorității de supraveghere este cel referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal prin intermediul mijloacelor de supraveghere video. În afara prevederilor Legii nr. 677/2001, în domeniul supravegherii video sunt aplicabile dispozițiile Legii nr. 333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor, modificată și completată, care conține reglementări speciale cu privire la condițiile de instalare, montare și funcționare a sistemelor tehnice de protecție și alarmare împotriva efracției, ce pot include și subsisteme de televiziune cu circuit închis.

În anul 2007 au fost efectuate o serie de investigații în legătură cu prelucrările de date prin supraveghere video, fie ca urmare a unor sesizări din oficiu, fie ca efect al primirii unor plângeri din partea persoanelor vizate.

Astfel, una dintre investigații a fost declanșată ca urmare a informațiilor provenite din mass-media care făceau referire la faptul că un serviciu de transport public local prelucrează date cu

caracter personal în scopul monitorizării video în mijloacele de transport în comun. Investigația s-a desfășurat în mai multe etape, necesare verificării legalității prelucrării datelor cu caracter personal (a imaginii călătorilor, captate prin intermediul camerelor video instalate pe unele mijloace de transport), precum și verificării aducerii la îndeplinire a măsurilor dispuse de autoritatea de supraveghere.

În speță, scopul invocat pentru utilizarea sistemului de supraveghere video a fost acela de a preveni actele de vandalism sau faptele antisociale în mijloacele de transport și pentru identificarea celor care se fac vinovați de producerea acestora. Cu toate acestea, operatorul a instalat sistemul fără întocmirea unui act scris care să justifice necesitatea montării camerelor video pe mijloacele de transport și a negat punerea în funcțiune a camerelor video, operațiune ce implică instalarea unui soft specializat.

Față de primele constatări, autoritatea de supraveghere a luat măsura de suspendare provizorie a prelucrării prin mijloace de supraveghere video până la data la care operatorul va prezenta înscrisuri în sensul dovedirii condițiilor de legalitate și legitimitate a prelucrării datelor, precum și a procedurii de securitate și confidențialitate a prelucrării.

Prin urmare, operatorul a notificat prelucrările de date cu caracter personal efectuate în scopul asigurării securității persoanelor și a spațiilor publice/private.

Pentru asigurarea respectării măsurilor dispuse de autoritatea de supraveghere, s-a efectuat o nouă verificare la același operator, care derula activității de instruire a personalului cu privire la modul de funcționare a sistemului de supraveghere video și de elaborare a unor proceduri scrise privind modul de prelucrare a imaginilor rezultate din utilizarea sistemelor de supraveghere video. Informarea persoanelor vizate urma să fie realizată prin utilizarea unei note afișate în mijloacele de transport supuse supravegherii video.

În plus, operatorul a inserat în proiectul procedurilor aflate în curs de elaborare un nou scop de prelucrare a datelor personale prin sistemul de supraveghere video, și anume constatarea abaterilor disciplinare ale propriilor șoferi.

O ultimă verificare a urmărit modul în care vor fi prelucrate imaginile înainte de punerea în funcțiune a sistemului de supraveghere și asigurarea măsurilor de securitate a datelor colectate. În această etapă s-a constatat că măsurile de securitate implementate de serviciul de transport public local respectiv sunt în conformitate cu Ordinul nr. 52/2002.

În consecință, operatorul a respectat recomandările autorității de supraveghere și a adoptat următoarele măsuri:

- a notificat autorității de supraveghere prelucrările de date efectuate prin mijloacele de supraveghere video instalate în mijloacele de transport în comun;

- a determinat scopul instalării mijloacelor de supraveghere video în mijloacele de transport în comun în sensul asigurării securității persoanelor și a spațiilor publice/private, prevenirii actelor de vandalism sau faptelor antisociale (furturi, scandaluri) în mijloacele de transport în comun și a constatării abaterilor disciplinare ale șoferilor;
- a transmis autorității de supraveghere modelul de informare a persoanelor vizate și l-a afișat în mijloacele de transport supravegheate video;
- a elaborat procedura operațională pentru supravegherea video în mijloacele de transport în comun;
- a stabilit persoanele cu drept de acces la imaginile stocate.

Fiind îndeplinite măsurile stabilite de autoritatea de supraveghere, s-a dispus revocarea suspendării prelucrării datelor prin sistemul de supraveghere video.

În același timp, autoritatea a interzis utilizarea datelor colectate prin sistemul de supraveghere video instalat în mijloacele de transport în comun pentru constatarea abaterilor disciplinare ale șoferilor, scop considerat incompatibil cu cel notificat, respectiv „securitatea persoanelor și a spațiilor publice/private”.

3.5 Investigații în domeniul serviciilor financiar-bancare

Una dintre investigațiile efectuate în cursul anului 2007 a urmărit respectarea dispozițiilor Legii nr. 677/2001 din perspectiva implementării unor măsuri de securitate adecvate pentru protejarea datelor personale, cu atât mai mult cu cât păstrarea confidențialității datelor este legată în mod neechivoc de secretul bancar.

Astfel, au fost investigate împrejurările în care un suport de stocare electronică (dischetă), conținând un fișier cu datele personale ale angajaților unei instituții (nume, prenume, cod numeric personal, salariu net, număr de cont bancar) a intrat în posesia unei alte instituții, ambele fiind clienți ale aceleiași bănci. S-a constatat că fișierul de pe suportul magnetic nu era securizat prin nici o metodă (spre exemplu, printr-o metodă de criptare), iar banca nu stabilise instrucțiuni exprese cu privire la obligațiile personalului cu acces la datele astfel stocate. În plus, datele personale din fișierul încărcat pe suporturile magnetice puteau fi vizualizate în clar de orice persoană care ar fi intrat în posesia lor.

Datele personale colectate prin intermediul suporturilor magnetice, în formatul de fișier și modalitatea impusă de bancă prin convenția încheiată cu clienții săi, sunt de natură specială, determinând identificarea directă a persoanelor prin codul numeric personal (asociat numelui și prenumelui angajaților respectivi) și dezvăluind informații privind conturile bancare și veniturile salariale nete lunare.

În consecință, s-a reținut săvârșirea de către bancă a contravenției prevăzute de art. 33 din Legea nr. 677/2001, în legătură cu neîndeplinirea obligațiilor privind confidențialitatea și aplicarea măsurilor de securitate, fapt care a determinat dezvăluirea unor date personale către persoane neautorizate. Pentru fapta constatată, s-a aplicat amendă în cuantum de 15.000 lei (RON).

Totodată, autoritatea de supraveghere a adresat băncii recomandarea de a adopta măsuri de securitate adecvate pentru a proteja datele personale împotriva dezvăluirii și accesului neautorizat, inclusiv de către funcționarii bancari care manipulează suporturi magnetice cu fișiere conținând date cu caracter personal.

Banca s-a conformat recomandării autorității și a transmis, în termen, o procedură internă detaliată, menită să prevină repetarea unor erori de genul celor investigate.

Secțiunea a 4-a: Activitatea de soluționare a plângerilor

Persoanele fizice care se consideră lezate prin modul de prelucrare a datelor personale pot adresa plângeri autorității de supraveghere, cu condiția de a nu fi introdus anterior o acțiune în justiție cu același obiect. Legea prevede obligația persoanei vizate de a depune o cerere la operatorul reclamat, anterior (15 zile) plângerii înaintate autorității de supraveghere.

Autoritatea de supraveghere a primit în cursul anului 2007 un număr de 51 de plângeri, prin care au fost sesizate aspecte legate de posibile încălcări ale drepturilor reglementate de Legea nr. 677/2001. Cele mai multe dintre acestea au avut ca obiect dezvăluirea datelor personale, raportarea datelor personale ale debitorilor diferitelor bănci la Biroul de Credit sau la Centrala Riscurilor Bancare.

Motivele de respingere ca inadmisibile sau neîntemeiate a plângerilor depuse de persoanele vizate au fost:

- *nerespectarea procedurii prealabile prevăzute de lege;*
- *reclamarea unor fapte în legătură cu care autoritatea de supraveghere nu avea competența materială sau teritorială să intervină, cum ar fi: refuzul furnizării unor documente conținând date personale în urma exercitării liberului acces la informațiile de interes public, refuzul furnizării unor date informatice aparținând unor terțe persoane; primirea de comunicări comerciale specifice marketingului direct de la operatori care nu erau situați în România, prin mijloace care se află pe teritoriul altor state;*
- *neprezentarea de dovezi în susținerea plângerii.*

În cazurile considerate ca fiind întemeiate, au fost aplicate sancțiuni contravenționale și, după caz, s-a dispus prin decizia președintelui autorității de supraveghere încetarea prelucrării

datelor în scop de marketing direct și ștergerea datelor personale prelucrate cu nesocotirea drepturilor persoanelor vizate.

Pe parcursul anului 2007, s-a observat tendința tot mai crescută în a utiliza modelele de plângere pe care autoritatea de supraveghere le-a furnizat pe site-ul său în vederea diminuării cazurilor de inadmisibilitate (cel puțin din punct de vedere procedural).

4.1. Servicii medicale

Plângerile adresate autorității de supraveghere cu privire la posibile încălcări ale dreptului la viață intimă, familială și privată, prin prelucrarea datelor privind starea de sănătate, s-au dovedit, în general, neîntemeiate.

Astfel, într-un caz, persoana vizată a adus la cunoștința autorității nerespectarea obligației de notificare a prelucrărilor de date personale efectuate de către un centru medical (din municipiul București) și dezvăluirea datelor personale privind starea de sănătate cu ocazia cercetării disciplinare efectuate împotriva unui medic.

În urma investigației, s-a constatat că prelucrarea datelor personale pentru constatarea abaterilor disciplinare săvârșite s-a realizat cu respectarea legii, iar respectivele date nu au fost transmise de centrul medical către nicio terță persoană. Prin urmare, nu s-a putut reține în sarcina operatorului o eventuală încălcare a confidențialității datelor medicale ale pacientului.

Pentru nerespectarea obligației de a notifica prelucrările de date personale, s-a reținut săvârșirea contravenției prevăzute de art. 31 din Legea nr. 677/2001, în forma omisiunii de a notifica, motiv pentru care operatorul a fost sancționat. De asemenea, s-a recomandat afișarea la sediul operatorului a drepturilor persoanelor vizate expres prevăzute de Legea nr. 677/2001.

Ulterior investigației, operatorul a dat curs obligațiilor ce îi reveneau și a depus notificarea impusă de lege pentru prelucrările efectuate.

4.2. Selecție și plasare a forței de muncă

Prin *plângerea* adresată autorității de supraveghere, persoana vizată a invocat nerespectarea legii de către o societate de selecție și plasare a forței de muncă prin Internet, căreia i-a solicitat în mod expres să îi șteargă datele personale colectate cu ocazia creării unui cont pe site-ul acesteia.

Din verificările efectuate, s-a constatat că datele aferente contului persoanei vizate au fost dezactivate în cadrul termenului legal de 15 zile, prevăzut de Legea nr. 677/2001, modificată și completată. Cu toate acestea, înregistrarea detaliilor contului conținea în continuare informații

personale cum ar fi: nume, prenume, data nașterii, număr telefon mobil, categorie profesională, domeniu de activitate.

Având în vedere aceste constatări și solicitarea expresă a persoanei vizate de a-i fi șterse datele personale pe care societatea le deținea pe site-ul său, a fost emisă o decizie a președintelui autorității de supraveghere prin care s-a dispus ștergerea definitivă a datelor personale aferente contului creat, care erau stocate fără un motiv justificat de către respectiva societate.

4.3. Servicii de turism

Prin *plângerea* adresată autorității, persoana vizată a sesizat primirea repetată de mesaje comerciale nesolicitate, în ciuda opoziției manifestate în mod expres. În contextul Legii nr. 677/2001, modificată și completată și al Legii nr. 506/2004, s-a efectuat o investigație la operator, pentru verificarea aspectelor semnalate.

Astfel, deși față de primul mesaj recepționat, persoana vizată și-a exercitat dreptul de opoziție, aceasta a primit în continuare mesaje cu același caracter, în mod repetat, de la aceeași agenție de turism. S-a constatat, așadar, că dreptul de opoziție al persoanei vizate nu a fost respectat.

De asemenea, mesajele respective nu ofereau posibilitatea de a se opune printr-un mijloc simplu și gratuit primirii de comunicări comerciale nesolicitate, conform art. 12 din Legea nr. 506/2004, faptă ce constituie contravenția de comunicare comercială nesolicitată, sancționată de art. 13 alin. (1) lit. l) din aceeași lege.

Mai mult, agenția de turism nu notificase prelucrările de date, conform obligației prevăzute de art. 22 din Legea nr. 677/2001, deși prelucra date personale în cadrul activității sale curente.

Pe baza constatărilor rezultate din investigație, operatorul a fost sancționat contravențional, iar autoritatea de supraveghere a dispus ștergerea datelor persoanei vizate din lista pentru mesaje comerciale.

Operatorul a dat curs recomandării autorității de supraveghere.

4.4. Supraveghere video

Prin *plângerea* adresată autorității, persoana vizată a susținut o posibilă încălcare a dreptului la viață intimă, familială și privată, prin utilizarea abuzivă a unui sistem de supraveghere video compus din 16 camere de luat vederi, incluzând aparatură de înregistrare și stocare a imaginilor captate, instalat în incinta unui colegiu național, fără consimțământul celor care lucrează și învață în școală.

Din verificările efectuate a rezultat că sistemul de supraveghere video, instalat în temeiul unui contract, funcționa de la data de 15 ianuarie 2007, în scopul monitorizării accesului în instituția de învățământ, asigurării securității persoanelor și a spațiilor de utilitate școlară. S-a constatat că erau în funcțiune și activate un număr de 16 camere video fixe, cu posibilități limitate de efect de mărire prin *zoom*, orientate asupra spațiilor de acces, înspre clase, birouri administrative, căi acces etaj, subsol, laboratoare informatică și psiho-pedagogie, curțile interioare și ușile de acces ale acestora.

Cu privire la vizualizarea intrării în toaletele profesorilor și ale elevilor, s-a constatat că acestea nu erau monitorizate distinct în mod specific, camerele fiind amplasate pe coridor, fără a avea un unghi de vizualizare către toalete, aspect care nu impiedică asupra intimității. Imaginile erau captate prin senzor de mișcare, înregistrate și păstrate până la capacitatea hard-diskului, fără să fie stocate pe mijloace de stocare externă, cu excepția cazurilor de producere a unui incident (de exemplu: sustragere, încăierare etc.), situație în care imaginile stocate se transmit organelor de cercetare abilitate.

Referitor la informarea persoanelor vizate privind supravegherea video asupra spațiilor și dependențelor colegiului, aceasta era asigurată de furnizorul echipamentelor de supraveghere, prin intermediul unor avertizoare tipizate. Întrucât aceste afișe aveau un caracter discret, s-a recomandat operatorului ca avertizarea supravegherii video să fie efectuată prin semne grafice vizibil amplasate.

Din discuțiile purtate cu elevii și cadrele didactice, s-a constatat că aceștia au fost informați verbal cu privire la scopul, destinația și amplasarea camerelor de supraveghere video, anterior montării lor. Față de aceste constatări, nu s-au reținut aspecte de nelegitimătate a prelucrării.

Având în vedere că respectiva unitate școlară, deși prelucra date personale prin intermediul supravegherii video, nu a notificat autoritatea de supraveghere, motiv pentru care a fost sancționată contravențional.

Totodată, a fost sesizat Inspectoratul General al Poliției Române, deoarece instalarea camerelor de supraveghere video s-a realizat fără avizul acestuia, necesar potrivit Legii nr. 333/2003, aspect confirmat ulterior de instituția sesizată, care a dispus luarea măsurilor de remediere prevăzute de lege.

Operatorul a depus diligențele necesare în vederea înregistrării prelucrării pe care o efectua la autoritatea de supraveghere, conform recomandărilor ce i-au fost adresate.

4.5. Poliție

O serie de investigații au avut loc pentru soluționarea unei *plângeri* prin care persoana vizată invoca o posibilă utilizare abuzivă a datelor sale cu caracter personal de către o unitate de poliție, cu ocazia încheierii unui proces-verbal.

În fapt, persoana vizată a contestat colectarea datelor sale personale (date privind codul numeric personal, domiciliu, data și locul nașterii) din surse autorizate, respectiv de la serviciile de evidență a persoanelor, așa cum atestau datele din dosarul întocmit de poliție.

Pentru soluționarea plângerii, autoritatea de supraveghere a întreprins o serie de demersuri la nivelul unității de poliție incriminate, la serviciul de evidență a persoanei de unde au fost colectate datele personale ale petentului, precum și la Centrul Național de Administrare a Bazelor de Date privind Evidența Persoanelor.

Din verificări au rezultat următoarele:

- procesul-verbal încheiat de poliție făcea parte din dosarul constituit ca urmare a unei plângeri penale formulate împotriva persoanei vizate; întrucât în legătură cu respectivele infracțiuni plângerea se depune la instanța de judecată, dosarul a fost înaintat la instanța competentă potrivit unei proceduri interne; chiar și în aceste cazuri poliția este obligată să procedeze la verificarea datelor de identificare ale părții reclamate;
- verificarea datelor s-a realizat telefonic, la serviciul de evidență a persoanelor de pe raza domiciliului petentului;
- serviciul de evidență a persoanelor și Centrul Național de Administrare a Bazelor de Date privind Evidența Persoanelor nu au confirmat verificarea datelor petentului de către unitatea de poliție investigată.

Având în vedere informațiile contradictorii, cazul a fost adus la cunoștința Inspectoratului General al Poliției Române (IGPR), căruia i s-au solicitat precizări cu privire la condițiile care trebuie îndeplinite pentru a verifica datele de identificare, sursele oficiale de verificare a exactității, corectitudinii și completitudinii datelor personale, atunci când aceasta este obligatorie, procedura de evidențiere la nivelul fiecărei unități a modului de accesare a bazelor de date oficiale, data la care au fost accesate, persoanele care le-au accesat și rezultatul interogării, respectiv datele personale care au fost obținute.

Potrivit IGPR, pentru verificarea identității făptuitorilor, conform normelor Codului de procedură penală și practicii relațiilor de colaborare dintre poliție și instanțele judecătorești, unitățile de poliție consultă baza de date a Centrului Național de Administrare a Bazelor de Date privind Evidența Persoanelor (CNABDEP), ca sursă oficială de verificare a exactității, corectitudinii și completitudinii datelor personale. Consultarea acestei baze de date se face potrivit

unei metodologii emise de CNABDEP în cursul anului 2004. Conform metodologiei, consultarea evidențelor CNABDEP se înscrie în registrul de verificări care identifică persoanele ce au interogat aceste baze de date.

IGPR a concluzionat că unitatea de poliție supusă verificărilor a acționat pentru îndeplinirea unor activități specifice, conform obligațiilor de serviciu, iar datele obținute (telefonice) au fost folosite conform normelor legale în vigoare. Nu au fost furnizate precizări cu privire la caracterul regulamentar al procedurii de verificare telefonică a datelor personale și la modalitățile în care astfel de verificări sunt evidențiate.

Având în vedere constatările rezultate din investigațiile efectuate pentru soluționarea acestei plângeri, autoritatea de supraveghere a emis o recomandare adresată IGPR, referitoare la instituirea unei proceduri uniforme de verificare a datelor personale în baza de date a CNABDEP, inclusiv pentru unitățile care nu dispun de acces direct, automatizat, în această bază. Procedura de verificare va trebui să prevadă consemnarea unor informații certe, care să permită identificarea în orice moment a persoanei care a solicitat verificarea, a datelor solicitate/obținute, a datei la care a avut loc verificarea, precum și a motivului verificării.

De asemenea, s-a recomandat urmărirea respectării cerințelor minime de securitate a prelucrărilor de date cu caracter personal, așa cum sunt stabilite prin Ordinul nr. 52/2002, cu referire în mod special la cele privind identificarea și autentificarea utilizatorului, tipul de acces, fișierele de acces.

Recomandarea a fost transmisă spre știință Inspectoratului Național pentru Evidența Persoanelor, Centrului Național de Administrare a Bazelor de Date privind Evidența Persoanelor și, în copie, Ministerului Justiției, conform prevederilor art. 21 din Legea nr. 677/2001.

În conformitate cu cele recomandate, IGPR a procedat la emiterea unor *norme metodologice privind accesul la baza de date privind evidența populației* care prevăd condițiile concrete în care este permis accesul direct sau după caz, indirect al polițiștilor la baza de date a CNABDEP, în scopul exclusiv al îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, precum și modalitatea de evidențiere a acestor accesări.

CAPITOLUL al IV-lea

ACTIVITATEA DE PREGĂTIRE A PROCESULUI DE ADERARE LA SPAȚIUL SCHENGEN

Secțiunea 1: Autoritatea comună de control

În conformitate cu prevederile art. 115 din Convenția de aplicare a Acordului de la Schengen, a fost înființată o autoritate comună de control însărcinată cu controlul serviciului de asistență tehnică al Sistemului de Informare Schengen. Această autoritate este alcătuită din câte doi reprezentanți ai fiecărei autorități naționale de control. Fiecare Parte Contractantă dispune de un singur vot. Controlul este exercitat în conformitate cu dispozițiile CAAS, ale Convenției Consiliului Europei din 28 ianuarie 1981 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea automată a datelor personale, luând în considerare Recomandarea R (87) 15 din 17 septembrie 1987 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei care reglementează utilizarea datelor personale în sectorul polițienesc și în conformitate cu dreptul intern al Părții Contractante responsabile cu serviciul de asistență tehnică. Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal participă la lucrările autorității comune de control din luna iunie 2007, prin președintele autorității și un expert cu pregătire juridică.

Secțiunea a 2-a: Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal

În temeiul prevederilor art. 114 din Convenția de aplicare a Acordului de la Schengen, Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal este autoritate de control, care asigură controlul extern al prelucrărilor de date cu caracter personal efectuate de operatorul român desemnat prin lege să administreze și să gestioneze implementarea Convenției de aplicare a Acordului de la Schengen – Ministerul Internelor și Reformei Administrative.

Această autoritate exercită un control independent al fișierului de date din secțiunea națională a Sistemului de Informare Schengen și verifică dacă prelucrarea și utilizarea datelor introduse în Sistemul de Informare Schengen nu încalcă drepturile persoanei în cauză.

Identificarea acquis-ului relevant în domeniul protecției datelor personale pe capitolele IX și X din Convenția de aplicare a Acordului de la Schengen, examinarea situației actuale din punct de vedere legislativ, al independenței, organizării și competențelor autorității de supraveghere, stabilirea clară a regulilor de acces al indivizilor la datele personale și, nu în ultimul rând,

conștientizarea publică cu privire la domeniul protecției datelor cu caracter personal au fost examinate cu atenție de Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal la data acceptării evaluării sale în vederea aderării la spațiul Schengen.

Pentru stabilirea capacității instituționale de efectuare a controlului prelucrării datelor cu caracter personal, în cursul anului 2007 autoritatea și-a propus o strategie pe termen scurt, care cuprinde măsuri organizatorice, pregătirea personalului, organizarea campaniei de informare cu privire la drepturile persoanei vizate, cooperarea cu autoritățile competente în implementarea Convenției de aplicare a Acordului de la Schengen, efectuarea de controale la poliție, poliție de frontieră, consulate, Centrul Național de Vize.

Secțiunea a 3-a: Măsuri organizatorice la nivelul autorității

În baza prevederilor Regulamentului de organizare și funcționare a Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal a fost constituit un colectiv de experți pentru domeniul Schengen, coordonat direct de președintele autorității. Acest colectiv are rolul de a urmări îndeplinirea obligațiilor ce revin autorității în vederea aderării la spațiul Schengen, organizarea și desfășurarea campaniei de informare a persoanelor vizate în legătură cu drepturile ce derivă din Legea nr. 677/2001 și Convenția de aplicare a Acordului de la Schengen, precum și participarea la efectuarea investigațiilor în sectorul poliției. În anul 2007, autoritatea de supraveghere a solicitat autorităților comune de control în domeniile Schengen, Europol și Eurodac să permită participarea reprezentanților săi la lucrările acestora, solicitare acceptată în cursul trimestrului II.

Secțiunea a 4-a: Pregătirea personalului

Întrucât protecția datelor cu caracter personal reprezintă o componentă esențială în cadrul procesului de evaluare a României pentru aderarea la spațiul Schengen, la sediul autorității au fost efectuate seminarii cu tematică în domeniu, în vederea dobândirii cunoștințelor relevante privind acquis-ului Schengen și a pregătirii întregului personal la cele mai înalte standarde.

De asemenea, personalul autorității a beneficiat de materiale documentare, a participat la grupuri de lucru în domeniul Schengen, precum și la schimburi de experiență în țări membre ale Uniunii Europene.

Secțiunea a 5-a: Campania de informare

Autoritatea de supraveghere a realizat o amplă campanie de informare a opiniei publice în legătură cu drepturile persoanelor vizate în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal, inclusiv în cadrul Convenției de aplicare a Acordului de la Schengen.

Autoritatea a realizat și distribuit materiale informative privind drepturile indivizilor în domeniul protecției datelor personale, a postat pe site-ul propriu un ghid informativ „Sistemul Informatic Național de Semnalări (SINS) și protecția datelor tale cu caracter personal” ce cuprinde elementele necesare informării corecte a persoanelor vizate în legătură cu drepturile acestora în spațiul Schengen și a organizat seminarii cu conducătorii inspectoratelor județene de poliție. Pe site-ul inspectoratelor județene de poliție au fost postate informările recomandate de autoritatea de supraveghere, ghidul oferit de autoritate și a fost creat un link direct cu site-ul autorității, în scopul informării corecte și complete a indivizilor asupra drepturilor pe care le au în domeniul prelucrării datelor.

Subliniem interesul deosebit manifestat de conducerea Inspectoratului General al Poliției Române în încheierea protocolului de colaborare cu Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal. Acesta a facilitat organizarea în etape a pregătirii personalului cu funcții de conducere la nivelul inspectoratelor județene de poliție, apoi a locuitorilor acestora și a persoanelor responsabile cu protecția datelor. Conștienți de importanța domeniului protecției datelor personale în activitatea de implementare a Convenției de aplicare a Acordului de la Schengen, șefii inspectoratelor de poliție au solicitat autorității de supraveghere organizarea unor cursuri de pregătire a polițiștilor la nivel județean. Cererile nu au putut fi onorate integral datorită volumului mare de lucrări la nivelul autorității și numărului redus de personal. Pentru același motiv nu s-a putut da curs solicitărilor de a organiza dezbateri la nivelul poliției orașenești și municipale.

La nivelul județului Gorj, inspectoratul de poliție a organizat, împreună cu autoritatea de supraveghere, mai multe întâlniri pentru pregătirea personalului, de la funcțiile de conducere până la nivelul șefului de post, în domeniul protecției datelor. Urmare acestor întâlniri, au fost distribuite pliante privind drepturile persoanelor vizate în tot județul și au fost afișate informații la avizierele unităților de poliție, iar la postul local de televiziune s-a prezentat în direct o dezbatere cu președintele autorității, pe tema drepturilor specifice ale persoanelor vizate.

La rândul lor, Universitatea Constantin Brâncuși din Târgu Jiu și, în special, Facultatea de Științe Juridice s-au implicat în activitatea de informare a tineretului pe domeniul protecției datelor personale, iar în acest scop fiecare a încheiat un protocol de colaborare cu autoritatea de supraveghere pentru organizarea de cursuri, seminarii și dezbateri cu studenții. În sprijinul

informării corecte a tinerilor despre drepturile acestora în domeniul protecției datelor personale s-au implicat și alte structuri academice, cum ar fi Universitatea Lucian Blaga – Facultatea de drept Simion Bărnuțiu din Sibiu și Universitatea Hyperion din București.

Campania de informare a fost susținută de autoritate și prin alte mijloace specifice, cum ar fi interviuri acordate posturilor de radio și televiziune, conferințe de presă organizate în teritoriu, seminarii, difuzarea de pliante către poliție, primării și prefecturi.

Răspunsul acestei campanii a fost pozitiv, în sensul că autorității de supraveghere îi sunt adresate tot mai multe solicitări de organizare de seminarii pentru dezbaterea prevederilor legii naționale cadru în domeniul protecției datelor și a legislației secundare, precum și de transmitere a unor materiale informative privind aplicarea corectă a principiilor de prelucrare a datelor.

Secțiunea a 6-a: Cooperarea cu autoritățile similare din Uniunea Europeană

Începând cu trimestrul II al anului 2007, autoritatea de supraveghere participă la lucrările autorităților comune de control în domeniile Schengen, Europol și Eurodac.

În scopul cunoașterii bunelor practici în implementarea Convenției de aplicare a Acordului de la Schengen, autoritatea a efectuat schimburi de experiență cu autoritățile similare din Cehia și Slovacia, iar cu aceasta din urmă a încheiat un Protocol de colaborare.

Secțiunea a 7-a: Cooperarea cu autoritățile competente în implementarea Convenției de aplicare a Acordului de la Schengen

Autoritatea de supraveghere a acționat în sensul stabilirii unor relații de cooperare cu operatorul de date cu caracter personal desemnat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 128/2005, respectiv cu Ministerul Internelor și Reformei Administrative, în limitele oferite de statutul autonom și independent al autorității. Este de remarcat cooperarea realizată cu Inspectoratul General al Poliției Române, care a încheiat cu Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal un Protocol de colaborare pe anul 2007, cu următoarele obiective:

- desemnarea unei persoane responsabile cu protecția datelor la nivelul unităților de poliție și pregătirea acestora în cadrul unor cursuri organizate de inspectoratul general, cu predarea asigurată de specialiști ai autorității de supraveghere;
- organizarea pregătirii la nivelul inspectoratului general și la nivelul conducerii inspectoratelor de poliție, printr-un curs susținut de autoritatea de supraveghere cu ajutorul echipamentelor video din dotarea poliției; ulterior, pregătirea cu celelalte cadre cu funcții de conducere de la nivelul inspectoratelor s-a realizat în aceeași modalitate;

- desfășurarea în comun a campaniei de informare a publicului.

Materialele informative realizate de autoritatea de supraveghere au fost preluate de unitățile de poliție fie direct, fie prin intermediul inspectoratului general și au fost postate pe site-ul inspectoratului ori afișate la avizier (exemplu: inspectoratul de poliție al județului Gorj).

Conștientizând importanța cunoașterii legislației privind prelucrarea datelor cu caracter personal, dar și a bunelor practici în domeniu, conducătorii inspectoratelor de poliție Mehedinți, Caraș-Severin, Maramureș, Sibiu și Gorj și-au manifestat interesul pentru stabilirea unor practici unitare de implementare a protecției datelor la nivel județean și au dat tot concursul specialiștilor autorității în realizarea investigațiilor.

Constatând că până la sfârșitul anului 2007 nu au fost prezentate, spre avizare, proiecte de acte normative de către autoritățile competente în implementarea Acordului de la Schengen, autoritatea de supraveghere va organiza, împreună cu autoritățile competente, grupuri de lucru pentru sprijinirea armonizării legislative în domeniul protecției datelor, la începutul anului 2008.

De asemenea, autoritatea de supraveghere va depune diligențele necesare pentru încheierea, în anul 2008, a unui protocol de colaborare cu Ministerul Internelor și Reformei Administrative (MIRA), în vederea găsirii de soluții pentru realizarea armonizării legislative și a campaniei de informare în domeniul protecției datelor. Tot în anul 2008 se va clarifica solicitarea MIRA, potrivit căreia participanții români la misiunea de evaluare Schengen trebuie să susțină prezentările numai în limba engleză, în condițiile în care misiunea de evaluare se realizează în România, unde limba oficială este limba română.

În cursul anului 2008, autoritatea de supraveghere își propune să realizeze un Grup de lucru cu toate autoritățile competente în implementarea Acordului de la Schengen, inclusiv cu operatorul MIRA, pentru sprijinirea realizării obligației acestora de armonizare legislativă în domeniul protecției datelor pe fiecare sector de activitate, dar și Grupuri de lucru sectoriale cu Ministerul Justiției și Ministerul Afacerilor Externe, în același scop.

Secțiunea a 8-a: Investigații

8.1. Unități de Poliție

Autoritatea de supraveghere a efectuat mai multe controale la unitățile de poliție. Unul dintre obiectivele urmărite a constat în verificarea existenței și conținutului unor metodologii unitare privind modul de prelucrare a datelor personale cu care lucrează în activitatea curentă unitățile de poliție.

Într-unul dintre cazurile investigate s-a constatat că metodologia adoptată de un inspectorat județean de poliție conținea o serie de dispoziții preluate din Legea nr. 677/2001 și din Regulamentul de organizare și funcționare a Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, prin care se crea confuzie între rolul de operator de date cu caracter personal al respectivului inspectorat de poliție și atribuțiile de monitorizare și control ale autorității de supraveghere (de genul efectuării de controale prealabile și investigații, soluționare de plângeri privind protecția datelor personale).

Față de această situație, s-a recomandat modificarea metodologiei, în sensul includerii unor dispoziții specifice de implementare a legislației privind protecția datelor personale, de natură a înlătura orice posibilă interpretare de suprapunere cu atribuțiile autorității de supraveghere. Operatorul în cauză a dat curs cu promptitudine recomandărilor autorității.

Mai mult, autoritatea de supraveghere a recomandat unităților de poliție efectuarea corespunzătoare a informării persoanelor vizate, cu respectarea prevederilor art. 12 din Legea nr. 677/2001, stabilirea de instrucțiuni/norme metodologice pentru aplicarea unitară a dispozițiilor legale, recomandări ce au fost aduse la îndeplinire.

8.2. Poliție de frontieră

În cadrul poliției de frontieră au fost efectuate verificări la punctele de trecere a frontierei terestre: Moravița, Porțile de Fier, Jimbolia, Moldova Nouă, Giurgiu, Oravița, Negru-Vodă; la Aeroporturile Internaționale „Mihail Kogălniceanu” din Constanța, „Traian Vuia” din Timișoara și „Henri Coandă” din Otopeni; la inspectoratele poliției de frontieră din județele Giurgiu, Constanța, Mehedinți, Caraș-Severin, Timiș, Galați.

Reprezentanții autorității de supraveghere au recomandat afișarea, la loc vizibil, a drepturilor persoanelor vizate ori, după caz, prezentarea aceluiași drepturi pe site-ul poliției de frontieră. De asemenea, s-a recomandat ca persoanelor cărora nu li se permite accesul pe teritoriul României să li se aducă la cunoștință drepturile de care beneficiază.

La punctele de trecere a frontierei, autoritatea de supraveghere a recomandat efectuarea informării persoanelor vizate în legătură cu drepturile acestora, atât în limba română, cât și în alte limbi utilizate frecvent de indivizi ai statelor terțe.

La verificarea efectuată la inspectoratul poliției de frontieră din județul Caraș-Severin s-a constatat că nu se realiza informarea persoanelor vizate și nu erau cunoscute regulile generale de prelucrare a datelor personale prevăzute de legea națională cadru privind protecția datelor cu caracter personal.

Pornind de la aspectele de mai sus, autoritatea de supraveghere a încercat realizarea unui protocol de colaborare cu Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, dar fără rezultat. Proiectul de protocol a fost înaintat la MIRA, fără a fi semnat.

În această situație, apreciem că este necesar ca, în cursul anului 2008, autoritatea de supraveghere să stabilească legături de cooperare direct cu inspectoratele județene ale poliției de frontieră, să intensifice controalele la punctele de trecere a frontierei, să identifice și să recomande îndreptarea eventualelor deficiențe în activitatea de prelucrare a datelor cu caracter personal.

8.3. Centrul Național de Vize

În cursul anului 2007, în urma investigației efectuate la Ministerul Afacerilor Externe - Centrul Național de Vize, s-a recomandat declararea de către operatorul Ministerul Afacerilor Externe, în termen de 30 zile lucrătoare, a prelucrărilor de date efectuate. Recomandarea autorității de supraveghere a fost însușită de operator.

8.4. Consulate

Au fost efectuate verificări la *două consulate* ale României, în urma cărora s-a constatat că activitatea desfășurată respecta regulile de confidențialitate și securitate a prelucrării datelor cu caracter personal. Autoritatea de supraveghere a recomandat ca informarea persoanelor vizate să se efectueze atât pe site, cât și la avizier, recomandare ce a fost respectată. Pentru anul 2008 se impune stabilirea unui protocol de colaborare cu Ministerul Afacerilor Externe, care are calitatea de operator în domeniul acordării vizelor, precum și a unor reglementări pentru bune practici în activitatea consulară desfășurată în state terțe.

În cadrul verificărilor efectuate, s-a constatat că procedura de lucru utilizată asigura securitatea datelor, formularele de solicitare a vizelor conțineau informații referitoare la drepturile persoanelor vizate. De asemenea, exista posibilitatea acordării vizei on-line, fiind cunoscute prevederile din Instrucțiunile Comune Consulare.

Delegația României la Conferința anuală a autorităților pentru protecția datelor din Europa Centrală și de Est a prezentat expunerea cu tema - acordarea vizei în România, care s-a bucurat de interes din partea participanților.

CAPITOLUL al V-lea

ACTIVITATEA DE REGLEMENTARE ȘI CONSULTARE

Secțiunea 1: Acte cu caracter normativ emise în baza Legii nr. 677/2001

În anul 2007, luând în considerare noul statut al României de stat membru al Uniunii Europene, activitatea de reglementare a domeniului protecției datelor personale a avut în vedere aspectele constatate în activitatea curentă, urmărindu-se armonizarea cadrului intern cu reglementările existente la nivelul Uniunii Europene, cu aplicabilitate la specificul național.

Astfel, autoritatea de supraveghere a emis următoarele decizii:

1.1. Decizia nr. 28/2007 privind transferurile datelor cu caracter personal către alte state

În aplicarea prevederilor Directivei 95/46/CE și ale art. 22, art. 29 și art. 30 din Legea nr. 677/2001, autoritatea de supraveghere a emis Decizia nr. 28/2007 privind transferurile datelor cu caracter personal către alte state¹⁴, decizie prin care au fost reglementate, distinct, condițiile și procedura *transmiterii* de date cu caracter personal către statele membre ale Uniunii Europene și statele din zona economică europeană sau către alte state cărora Comisia Europeană le-a recunoscut un nivel de protecție adecvat, precum și ale *transferului* de date în statele terțe.

Conform Deciziei nr. 28/2007, sunt supuse autorizării transferurile de date cu caracter personal către state terțe care nu asigură un nivel de protecție adecvat, efectuate în baza unui contract încheiat între importatorul și exportatorul de date, care conține garanții suficiente cu privire la protecția drepturilor fundamentale ale persoanelor.

1.2. Decizia nr. 100/2007 privind stabilirea cazurilor în care nu este necesară notificarea prelucrării unor date cu caracter personal

Această decizie a fost emisă în aplicarea prevederilor art. 22 alin. (9) din Legea nr. 677/2001, conform cărora autoritatea de supraveghere poate stabili cazuri în care notificarea nu este necesară. Emiterea acestei decizii s-a întemeiat pe faptul că anumite prelucrări de date nu sunt susceptibile de a afecta, cel puțin aparent, drepturile persoanelor vizate, în cazul utilizării lor regulate.

¹⁴ Publicată în Monitorul Oficial nr. 182 din 16 martie 2007

Stabilirea scutirilor de la notificare a vizat, în principal, situațiile în care prelucrarea datelor cu caracter personal în îndeplinirea obligațiilor prevăzute de lege este efectuată de compartimentele/persoanele competente ale entităților de drept public și privat în scopul organizării și desfășurării activității proprii curente de gestiune economico - financiară și administrativă; situațiile în care prelucrarea datelor cu caracter personal referitoare la persoanele fizice înscrise la concursuri sau examene este efectuată în vederea ocupării locurilor de muncă vacante sau în care prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează cu privire la participanții la seminarii, conferințe și alte evenimente similare ori în scopul desfășurării activității profesionale și de protocol.

De asemenea, s-a stabilit că nu este necesară notificarea în cazul prelucrării datelor cu caracter personal de către cultele și asociațiile religioase recunoscute potrivit legii, de către cercetătorii acreditați sau persoanele fizice care au acces la propriul dosar aflat în arhiva Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, precum și atunci când prelucrarea datelor cu caracter personal este efectuată exclusiv în scopuri jurnalistice, literare sau artistice.

1.3. Decizia nr. 105/2007 cu privire la prelucrările de date cu caracter personal efectuate în sisteme de evidență de tipul birourilor de credit

La emiterea acestei decizii au fost luate în considerare riscurile pentru viața intimă, familială și privată a persoanelor fizice reprezentate de prelucrarea datelor cu caracter personal prin mijloace automatizate, de natură a evalua aspecte precum credibilitatea sau solvabilitatea. S-a urmărit asigurarea unei protecții eficiente a drepturilor persoanelor ale căror date cu caracter personal sunt supuse prelucrării în cadrul sistemelor de evidență de tipul birourilor de credit.

Autoritatea de supraveghere a constatat existența unor disfuncționalități în procedura de apreciere, subiectivă uneori, pe baza căreia angajații participanților la birourile de credite iau decizia de a raporta anumite date personale ale clienților sau potențialilor lor clienți. Din plângerile adresate autorității de supraveghere, a rezultat că unele bănci au raportat la *Biroul de Credit* informații privind sume restante infime care nu se datorează în mod direct unei culpe a debitorului, ci unor deficiențe de informare din partea băncii (comisioane legate de lichidarea unor conturi de card de debit sau în legătură cu creșterea dobânzilor la creditare).

Data fiind importanța acestui subiect, autoritatea de supraveghere a organizat împreună cu Asociația Română a Băncilor din România o conferință internațională, în luna mai a anului 2007, la care au fost invitați să participe atât reprezentanți ai sectorului bancar, din România și din alte state, cât și cei ai autorităților de supraveghere din Uniunea Europeană. Tema conferinței a urmărit

dezbaterea *Protecției datelor cu caracter personal în activitatea financiar-bancară*, majoritatea vorbitorilor abordând prelucrarea datelor de către birourile de credit.

Concluziile conferinței au fost preluate și fructificate în cadrul grupului de lucru format din reprezentanți ai Biroului de Credit, ai unor bănci importante din România, ai Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor din România și ai Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal.

Luând în considerare opiniile tuturor părților implicate, autoritatea de supraveghere a emis Decizia nr. 105/2007, la elaborarea căreia au fost avute în vedere și problemele care s-au aflat pe agenda Seminarului de cazuistică de la Lisabona din noiembrie 2007, referitoare la prelucrarea datelor personale de către birourile de credit.

Prin această decizie s-au stabilit participanții, din sectorul bancar, la sistemele de evidență de tipul birourilor de credite, categoriile de date personale și condițiile de transmitere a acestora, perioada de stocare, obligațiile participanților la aceste sisteme, inclusiv cele de informare prealabilă a clienților, de asigurare a confidențialității și securității prelucrărilor de date personale.

1.4. O.U.G. nr. 36/2007 pentru abrogarea Legii nr. 476/2003 privind aprobarea taxei de notificare a prelucrărilor de date cu caracter personal, care cad sub incidența Legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date

Operatorii și reprezentanții presei au semnalat faptul că existența taxelor de notificare constituie un impediment în declararea prelucrărilor de date. Autoritatea de supraveghere a inițiat un proiect de ordonanță de urgență, prin care *să fie abrogată* Legea nr. 476/2003 privind aprobarea taxei de notificare a prelucrărilor de date cu caracter personal.

Propunerea autorității de supraveghere respectă Directiva 95/46/EC a Parlamentului European și a Consiliului, care statuează necesitatea asigurării liberei circulații a datelor cu caracter personal între statele membre ale Uniunii Europene.

În acest context, perceperea unei taxe în cazul notificării de transfer în străinătate aduce atingere liberei circulații a datelor personale.

Secțiunea a 2-a: Avizarea actelor normative

Consultarea autorității de supraveghere se realizează în baza prevederilor art. 21 alin. (3) lit. h) din Legea nr. 677/2001, modificată și completată, atunci când se elaborează proiecte de acte normative referitoare la protecția drepturilor și libertăților persoanelor în privința prelucrării datelor

cu caracter personal. În procedura de elaborare a unor astfel de acte normative este obligatorie solicitarea avizului prealabil al autorității de supraveghere, care are natură consultativă.

Astfel, în anul 2007, au fost avizate, în principal, următoarele proiecte de acte normative:

2.1. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, modificată și completată

Având în vedere necesitatea deplinei armonizări a prevederilor Legii nr. 677/2001 cu prevederile acquis-ului comunitar în domeniul protecției datelor cu caracter personal, implicit cu evoluțiile legislative comunitare, în contextul noului statut al României de stat membru al Uniunii Europene, autoritatea de supraveghere a avizat favorabil această inițiativă.

În acest sens, considerăm că propunerea legislativă este în concordanță cu dispozițiile Directivei 95/46/EC a Parlamentului European și a Consiliului privind protecția persoanelor față de prelucrarea datelor personale și libera circulație a acestor date.

Una din cele mai importante prevederi viza modificarea art. 2 alin. (7) din Legea nr. 677/2001 prin excluderea excepției de la aplicarea legii a prelucrărilor de date cu caracter personal în cadrul activităților din domeniul apărării și siguranței naționale. Modificarea are în vedere *acquis*-ul asumat în domeniile Schengen și Europol, precum și recomandările Comisiei Europene din ultimul raport de monitorizare din 16 mai 2006.

În prezent, inițiativa legislativă se află în procedura dezbaterii parlamentare.

2.2. Proiectul Legii privind organizarea și funcționarea Sistemului Național de Date Genetice Judiciare

Acest proiect de lege stabilește condițiile în care pot fi prelevate probe biologice de la anumite categorii de persoane fizice sau din urmele lăsate la locul comiterii unor infracțiuni, în vederea determinării profilului genetic, precum și a condițiilor în care pot fi prelucrate datele cuprinse în acest sistem național.

Sistemul Național de Date Genetice Judiciare este o structură organizată pe trei segmente: Baza de date cu caracter personal, Baza de date despre caz și Baza de date cu profiluri genetice judiciare.

Baza de date cu caracter personal conține datele personale ale suspecților sau persoanelor condamnate definitiv pentru anumite infracțiuni expres și limitativ stabilite, date despre infracțiunea comisă sau cercetată.

Proiectul de lege a fost avizat favorabil după ce inițiatorul și-a însușit toate observațiile și propunerile formulate de autoritatea de supraveghere, în sensul stabilirii exacte a datelor și categoriilor de date cu caracter personal ce urmau a fi introduse în bază, a modalităților concrete în care se efectuează ștergerea datelor din acest sistem și a necesității obținerii consimțământului victimelor infracțiunilor în scopul prelevării și analizării probelor biologice ale acestora.

2.3. Proiectul Ordonanței de urgență a Guvernului pentru reglementarea unor măsuri de punere în aplicare a Convenției privind constituirea Oficiului European de Poliție, încheiată la 26 iulie 1995, întemeiată pe dispozițiile articolului K 3 din Tratatul privind Uniunea Europeană și a protocoalelor la aceasta

Prin acest proiect de act normativ, Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal a fost desemnată autoritate de supraveghere în domeniu, în conformitate cu prevederile art. 23 din Convenția Europol, ce stabilesc necesitatea desemnării unei autorități independente care să monitorizeze și să controleze transmiterea datelor de către statul membru către Europol.

Față de conținutul proiectului Ordonanței de urgență a Guvernului supus avizării, autoritatea de supraveghere a recomandat să se aibă în vedere și dispozițiile cuprinse în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2006 privind unele măsuri pentru facilitarea cooperării polițienești internaționale, referitoare la termenul în care se realizează informarea Unității Naționale Europol.

Propunerea autorității de supraveghere a fost însușită de inițiator, iar acest proiect a îmbrăcat forma O.U.G. nr. 61/2007.

2.4. Memorandumul cu tema „Aderarea României la Tratatul dintre Regatul Belgiei, Republica Federală Germania, Regatul Spaniei, Republica Franceză, Marele Ducat de Luxemburg, Regatul Țărilor de Jos și Republica Austria privind aprofundarea cooperării transfrontaliere, în special în vederea combaterii terorismului, criminalității transfrontaliere și migrației ilegale, semnat la Prüm, la 27 mai 2005”

Autoritatea de supraveghere și-a exprimat rezerva față de necesitatea aderării la acest tratat, în contextul în care nu există încă o reglementare generală comunitară privind protecția datelor pe Pilonul III, având în vedere că unul din principalele scopuri ale Tratatului de la Prüm este schimbul de date între poliția și autoritățile judiciare din statele membre ale Uniunii Europene, în special ADN și date dactiloscopice.

Autoritatea Europeană de Supraveghere a Datelor (EDPS) a formulat numeroase observații față de acest tratat, inclusiv referitoare la respectarea principiului proporționalității și necesității, în vederea asigurării unui nivel adecvat de protecție a datelor personale, opinie împărtășită de autoritatea română de supraveghere.

2.5. Memorandumul cu tema „Negocierea Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Bulgaria privind cooperarea polițienească în materie penală”

Acest proiect a fost avizat de președintele autorității de supraveghere, cu recomandarea reformulării unui articol, în sensul că autoritățile care transmit și primesc date sunt obligate să aplice măsurile tehnice și organizatorice adecvate pentru protejarea datelor cu caracter personal împotriva distrugerii accidentale sau ilegale, pierderii, modificării, dezvăluirii sau accesului neautorizat, precum și împotriva oricărei alte forme de prelucrare ilegală, având în vedere dispozițiile art. 17 alin. (1) din Directiva 95/46/EC.

Încheierea acestui Acord se circumscrie procesului de pregătire și adoptare a măsurilor necesare aderării României la spațiul Schengen și are ca obiectiv înlăturarea pericolelor la adresa ordinii și siguranței publice prin combaterea infracțiunilor și urmărirea penală a infractorilor. Acest Memorandum a fost aprobat și publicat în Monitorul Oficial.

2.6. Proiectul Deciziei pentru modificarea și completarea Deciziei președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr. 1074/2004 privind implementarea serviciului universal în sectorul comunicațiilor electronice

Prin acest proiect se propunea realizarea unui registru complet al abonaților din România, constituit de furnizorii de serviciu universal desemnați să presteze servicii de informații privind abonații și să pună la dispoziție utilizatorilor finali registrele abonaților. Întrucât acest registru va conține date de identificare ale abonaților serviciilor de telefonie destinate publicului, autoritatea de supraveghere a subliniat că prelucrarea acestora trebuie să respecte prevederile Legii nr. 677/2001. În raport cu prelucrările datelor cu caracter personal ce vor fi trecute în registru, calitatea de operatori, în sensul Legii nr. 677/2001, o vor avea furnizorii de servicii de telefonie fixă/mobilă din România.

Autoritatea a apreciat că este necesar să se stabilească distinct datele care vor fi înscrise în registrul în format fizic și datele care vor fi utilizate în cazul căutării unidirecționale în registrul electronic on-line (parametrii de căutare). Datele cu caracter personal ce vor fi introduse în registrul

abonaților vor fi colectate de operatori direct de la persoanele vizate și numai cu consimțământul expres și neechivoc al acestora.

Cât privește respectarea art. 12 privind informarea persoanei vizate din Legea nr. 677/2001 și a art. 11 din Legea nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, modificată și completată, menționăm că informarea persoanelor vizate, respectiv a abonaților la serviciile de telefonie, ale căror date vor fi introduse în registrul complet al abonaților în urma deciziei acestora, va fi realizată de către operatorii de date cu caracter personal.

Acest proiect s-a concretizat în Decizia nr. 3284/2007 emisă de Autoritatea Națională de Reglementare în Comunicații.

2.7. Proiectul Hotărârii Guvernului pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 839/2006 privind forma și conținutul actelor de identitate, ale autocolantului privind stabilirea reședinței și ale cărții de imobil

Prin acest act normativ s-a înlocuit rubrica „prenumele tatălui” din cuprinsul actului de identitate cu aceea a „cetățeniei”. Această modificare se întemeiază pe dispozițiile exprese ale Directivei 38/2004 a Parlamentului European și a Consiliului privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora. Autoritatea de supraveghere a avizat favorabil proiectul.

Secțiunea a 3-a: Avizarea codurilor de conduită ale asociațiilor profesionale

Autoritatea de supraveghere a continuat în anul 2007 informarea asociațiilor profesionale cu privire la obligația ce le revine de a elabora coduri de conduită care să conțină norme adecvate pentru protecția drepturilor persoanelor ale căror date cu caracter personal sunt prelucrate.

Normele referitoare la protecția datelor cu caracter personal, conținute de fiecare cod de conduită în parte, sunt cu atât mai necesare asociațiilor profesionale cu cât, pe lângă legislația în vigoare care alcătuiește cadrul general în domeniul protecției datelor, ele se aplică unui domeniu de activitate restrâns și specific, ce presupune prelucrarea anumitor tipuri de date într-un context dat.

Obligația legală instituită în sarcina asociațiilor profesionale, prin art. 28 din Legea nr. 677/2001, a fost respectată de Asociația Română a Băncilor și Asociația Medicilor Stomatologi cu Practică Privată din România, care au transmis spre avizare autorității de supraveghere codurile de conduită elaborate.

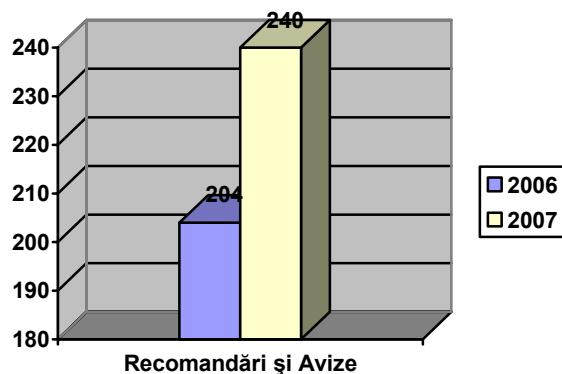
Proiectul Codului de conduită al Asociației Medicilor Stomatologi cu Practică Privată din România a fost avizat de autoritatea de supraveghere.

În ceea ce privește proiectul Codului de conduită transmis de Asociația Română a Băncilor, autoritatea de supraveghere a formulat mai multe observații și recomandări, considerând că este necesară reevaluarea și completarea acestuia. Una din principalele recomandări ale autorității s-a referit la necesitatea includerii unor precizări privind protecția datelor prelucrate în sisteme de evidență tip birou de credit, în concordanță cu prevederile Deciziei nr. 105/2007.

Secțiunea a 4-a: Avize și Recomandări

În temeiul prevederilor art. 21 alin. (3) lit. j) din Legea nr. 677/2001, autoritatea de supraveghere formulează recomandări și avize asupra oricărei chestiuni legate de protecția drepturilor și libertăților fundamentale, în privința prelucrării datelor cu caracter personal.

Faptul că unii operatori de date cu caracter personal înscriși la autoritatea de supraveghere, dar și persoane vizate ori terți au solicitat un număr considerabil de avize, reliefează atât interesul din ce în ce mai accentuat acordat domeniului prelucrării datelor, cât și buna credință în legătură cu respectarea legislației în vigoare.



4.1. Prelucrări de date cu caracter personal efectuate de autorități publice

a) Autorități locale

În exercitarea atribuțiilor ce le revin, *Inspectoratul Național pentru Evidența Persoanelor, direcțiile ori serviciile publice comunitare de evidență a persoanelor, instituția prefectului, alte autorități ale administrației publice locale* prelucrează, în mod constant, date cu caracter personal.

În cele ce urmează exemplificăm o serie de situații relevante ce au fost aduse în atenția autorității de supraveghere:

- Într-un caz a fost solicitat punctul de vedere al autorității în legătură cu includerea „cetățeniei” în categoria datelor cu caracter personal și au fost cerute precizări privind temeinicia unui eventual refuz al unei instituții române de a transmite către autorități germane date ale unei persoane de cetățenie germană care a redobândit, în condițiile legii, cetățenia română.

Autoritatea a precizat că cetățenia este o dată personală și a apreciat că autoritățile române ar putea transmite datele persoanei în cauză, dacă prelucrarea este necesară în vederea realizării unui interes legitim al terțului căruia îi sunt dezvăluite datele, cu condiția dovedirii existenței acestui interes legitim și fără a se prejudicia drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei vizate.

- *O direcție publică comunitară de evidență a persoanelor* a solicitat punctul de vedere al autorității de supraveghere cu privire la sarcinile ce-i revin de a transmite situații statistice lunare către Inspectoratul Național Pentru Evidența Persoanelor în legătură cu emiterea de certificate de stare civilă și acte de identitate a cetățenilor de etnie rromă.

Autoritatea a precizat că nu este cerut consimțământul persoanei vizate pentru prelucrarea datelor sale cu caracter personal atunci când respectiva prelucrare este efectuată exclusiv în scopuri statistice, de cercetare istorică sau științifică, iar datele rămân anonime pe toată durata prelucrării.

Astfel, în contextul legal menționat, luând în considerare atribuțiile Direcțiilor Publice Comunitare de Evidență a Persoanelor și Inspectoratului Național pentru Evidența Persoanelor, s-a concluzionat că se pot transmite Inspectoratului Național pentru Evidența Persoanelor situațiile statistice lunare referitoare la certificatele de stare civilă și la actele de identitate ale cetățenilor români de etnie rromă.

b) Autorități centrale

Un număr semnificativ de *autorități publice centrale* au solicitat opinia autorității cu privire la aplicabilitatea prevederilor din domeniul protecției datelor asupra unor situații concrete, astfel:

- *Ministerul Finanțelor Publice – Direcția Generală de Tehnologia Informației* a cerut autorității de supraveghere precizări cu privire la datele cu caracter personal de identificare ale contribuabilului persoană fizică ce pot fi făcute publice, astfel încât acesta să se poată recunoaște într-un act administrativ întocmit de organele fiscale.

Conform prevederilor din Codul de procedură fiscală, actul administrativ fiscal se emite numai în formă scrisă și cuprinde, printre alte elemente, datele de identificare ale contribuabilului sau ale persoanei împuternicite de contribuabil, după caz.

Cerința legii este aceea ca, în cuprinsul anunțului în care se menționează că a fost emis actul administrativ fiscal pe numele contribuabilului, să figureze numele, prenumele și domiciliul contribuabilului în cauză, fără alte date de identificare. Dacă legiuitorul ar fi intenționat prelucrarea codului numeric personal în situația pusă în discuție, ar fi făcut referire în mod expres la aceasta, astfel cum s-a procedat și în alte cazuri reglementate de Codul de procedură fiscală. În plus, având în vedere faptul că anunțul ce conține inclusiv codul numeric personal se publică și pe anumite pagini de internet, aceasta implică un grad de risc sporit pentru securitatea prelucrării și pentru protecția drepturilor persoanelor vizate.

Totodată, autoritatea de supraveghere a considerat că prelucrarea acestei date cu caracter personal având funcție de identificare este excesivă în raport cu scopul stabilit de prevederile din Codul de procedură fiscală.

În consecință, autoritatea de supraveghere a apreciat că sunt suficiente menționarea în cuprinsul anunțului a numelui și prenumelui contribuabilului, precum și a domiciliului fiscal al acestuia, fără precizarea codului numeric personal.

- *Casa Națională de Asigurări de Sănătate* a cerut să i se precizeze dacă este legală utilizarea codului numeric personal drept „cod de identificare personal” pe cardurile europene de asigurări de sănătate.

Potrivit legii, prelucrarea codului numeric personal sau a altor date cu caracter personal având o funcție de identificare de aplicabilitate generală poate fi efectuată numai dacă persoana vizată și-a dat în mod expres consimțământul sau prelucrarea este prevăzută în mod expres de o dispoziție legală.

Cât privește prelucrarea codului numeric personal în legătură cu cardul de asigurare de sănătate european, în Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, modificată și completată, se prevede faptul că acest card european conține un set obligatoriu de informații vizibile, printre care și codul numeric personal al asiguratului.

În plus, în Anexa la Decizia nr. 190 din 18 iunie 2003 privind caracteristicile tehnice ale cardului de asigurare de sănătate (2003/752/CE), se precizează că în cuprinsul Cardului de asigurare de sănătate european este trecut codul numeric personal al titularului cardului sau, dacă acesta nu există, al persoanei asigurate de la care derivă drepturile titularului cardului precum și faptul că nici un câmp specific nu poate fi atribuit pe card caracteristicilor personale, cum ar fi sexul sau situația familială.

În consecință, prelucrarea codului numeric personal pentru emiterea cardului de asigurare de sănătate european se efectuează în condițiile unor dispoziții legale exprese.

4.2. Prelucrarea imaginii și a codului numeric personal prin utilizarea tehnologiei RFID

Un club de fotbal a supus analizei autorității de supraveghere posibilitatea prelucrării imaginii și codului numeric personal, în vederea emiterii abonamentelor sau tichetelor pentru participarea publicului la meciurile de fotbal disputate pe stadionul acestui club, prin utilizarea tehnologiei RFID.

Autoritatea de supraveghere a precizat că, de regulă, colectarea imaginii persoanei vizate (fotografie) se realizează cu consimțământul acesteia. Având în vedere scopul declarat de operator, respectiv de a asigura securitatea persoanelor participante la meciurile de fotbal, autoritatea a apreciat că se justifică prelucrarea acestei date cu caracter personal. În sensul celor de mai sus, s-a considerat că este necesar ca imaginea persoanelor vizate să fie prelucrată strict în scopul protejării dreptului la viață a persoanelor și a combaterii violenței pe stadioane. În plus, s-a menționat că operatorul trebuie să asigure și un nivel de protecție adecvat pentru datele prelucrate.

4.3. Prelucrarea datelor cu caracter personal referitoare la minori

Numeroși operatori de date personale din domeniul privat au apelat la autoritatea de supraveghere în situații referitoare la necesitatea obținerii consimțământului în cazul prelucrării datelor anumitor categorii de persoane vizate (inclusiv minori) și al prelucrării datelor cu caracter special.

- O *societate comercială* a adus în atenția autorității de supraveghere faptul că a solicitat anumitor unități de învățământ situația școlară a elevilor ai căror părinți au semnat contracte de prestări servicii cu această firmă, în vederea comunicării prin e-mail ori SMS a situației școlare și a unor statistici realizate prin raportare la situația tuturor elevilor, inclusiv a celor ai căror părinți nu au semnat contracte de prestări servicii în acest scop.

Conducerea unităților școlare nu a dat curs solicitărilor adresate de societatea comercială respectivă, deși aceasta a invocat faptul că situațiile școlare ale elevilor sunt „informații publice cu caracter confidențial”.

În acest context, autoritatea a precizat că situația școlară a unui elev nu face parte din informațiile considerate a fi de interes public, refuzul conducerii unităților școlare de a furniza informații cu privire la situația școlară a elevilor fiind justificat. Cu privire la dezvăluirea situației școlare, este necesară obținerea consimțământului persoanelor vizate (elevii și/sau reprezentanții legali ai acestora – părinți, tutori, curatori).

Cu privire la colectarea codului numeric personal al elevului prin contractul de prestări servicii, autoritatea de supraveghere a considerat că aceasta este excesivă prin raportare la scopul prelucrării. Pentru identificarea elevului este suficientă colectarea datelor referitoare la nume, prenume, instituția de învățământ, anul de învățământ și clasa unde acesta este înscris.

- O *societate comercială* a solicitat opinia autorității de supraveghere cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal ale minorilor în scop de marketing.

S-a precizat că datele cu caracter personal ale minorilor pot fi prelucrate numai cu consimțământul anterior al părinților. În același timp, operatorul de date trebuie să adopte măsuri rezonabile pentru verificarea faptului că persoana care exercită drepturile copilului este părintele acestuia.

În operațiunea de colectare, operatorii trebuie să se asigure că se efectuează corect informarea copilului și a părintelui despre scopul prelucrării datelor personale ale copilului. În cazul în care se utilizează materiale promoționale adresate direct copiilor sau se colectează date de la ei cu acest scop, informațiile trebuie să fie vizibile, ușor de citit și înțeles de către copii.

Operatorul nu trebuie să condiționeze participarea copilului la jocuri, primirea de premii sau orice alt tip de activitate promoțională de dezvăluirea de către acesta a mai multor date personale decât cele strict necesare pentru participare.

4.4. Prelucrarea datelor cu caracter personal în vederea informării populației cu privire la sistemul de pensii private

Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private a solicitat punctul de vedere al autorității de supraveghere în legătură cu posibilitatea și modalitatea efectivă de utilizare a unor date cu caracter personal (nume și adresă) din baza de date a Casei Naționale de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale – CNPAS, în vederea informării populației, și în special a angajaților din România asigurați în sistemul public de pensii, cu privire la sistemul de pensii private.

Potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 50/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private, aceasta are, printre alte atribuții, informarea și educarea populației cu privire la sistemul de pensii private. Prin prisma legislației privind protecția datelor cu caracter personal, autoritatea de supraveghere a considerat că acestei Comisii îi pot fi furnizate date cu caracter personal (nume și adresă) din baza de date a Casei Naționale de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale – CNPAS.

Autoritatea a recomandat Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private să realizeze informarea persoanelor vizate, în conformitate cu prevederile art. 13-18 din Legea nr. 677/2001, modificând corespunzător nota de informare a participanților la sistem.

Recomandarea a fost însușită.

4.5. Prelucrarea datelor cu caracter personal în cadrul unităților de poliție

În urma investigației efectuate de reprezentanții autorității de supraveghere pentru soluționarea unei plângeri în legătură cu o posibilă prelucrare abuzivă a datelor cu caracter personal la nivelul unei unități de poliție, a fost emisă o recomandare către Inspectoratul General al Poliției Române.

Autoritatea a avut în vedere adresa Inspectoratului General al Poliției Române, conform căreia sursa oficială de verificare a caracterului exact, corect și complet al datelor personale este baza de date administrată de Centrul Național de Administrare a Bazelor de Date privind Evidența Persoanelor, precum și Metodologia privind evidența și gestionarea interogărilor efectuate în bazele de date de evidența persoanelor, care a fost comunicată Inspectoratului General al Poliției Române de către Centrul Național de Administrare a Bazelor de Date privind Evidența Persoanelor.

Așadar, în contextul celor de mai sus, în baza art. 4, art. 5, art. 19 și art. 20 din Legea nr. 677/2001, autoritatea a recomandat Inspectoratului General al Poliției Române să instituie o procedură uniformă de verificare a datelor personale de către unitățile de poliție subordonate, în baza de date administrată de Centrul Național de Administrare a Bazelor de Date privind Evidența Persoanelor, inclusiv în cazul unităților care nu dispun de acces direct, automatizat, în această bază.

S-a precizat că este necesar ca procedura de verificare menționată anterior să prevadă consemnarea unor informații certe, care să permită identificarea în orice moment a persoanei care a solicitat verificarea, a datelor solicitate/obținute, a datei la care a avut loc verificarea, precum și a motivului verificării.

Totodată, a fost subliniată importanța respectării cerințelor minime de securitate a prelucrărilor de date cu caracter personal de către Inspectoratul General al Poliției Române, în contextul verificărilor în baza de date a Centrului Național de Administrare a Bazelor de Date privind Evidența Persoanelor, cu referire în mod special la dispozițiile privind identificarea și autentificarea utilizatorului, tipul de acces, fișierele de acces.

Recomandarea a fost transmisă spre știință și Inspectoratului Național pentru Evidența Persoanelor, Centrului Național de Administrare a Bazelor de Date privind Evidența Persoanelor și, în copie, Ministerului Justiției.

Inspectoratul General al Poliției Române a acționat prompt în sensul respectării recomandării primite și a transmis autorității de supraveghere metodologia corespunzătoare.

4.6. Echilibrul între informațiile de interes public și datele cu caracter personal

O serie de autorități și instituții publice au solicitat punctul de vedere al autorității de supraveghere, cu privire la modul de interpretare și aplicare a dispozițiilor Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, modificată și completată, prin raportare la cele ale Legii nr. 677/2001, mai ales atunci când mass-media sau unele organizații neguvernamentale solicită informații considerate de interes public, ce conțin și date personale.

1. Unei *instituții publice de control financiar* i-au fost solicitate, în temeiul Legii nr. 544/2001, copii de pe documentele întocmite de aceasta, cu ocazia unor controale efectuate conform atribuțiilor sale legale.

Autoritatea de supraveghere a precizat că, în situația în care documentele solicitate conțin date cu caracter personal, acestea pot fi comunicate numai cu respectarea legislației în vigoare, respectiv principiul consimțământului expres și neechivoc al persoanelor vizate.

În mod corelativ, este de reținut faptul că Legea nr. 544/2001 stabilește în sarcina autorităților și instituțiilor publice obligația de a comunica, din oficiu, prin publicarea unui buletin anual informativ, o serie de informații de interes public, enumerate limitativ. Printre acestea se află și „lista cuprinzând documentele de interes public”.

În acest context, autoritatea de supraveghere consideră că fiecare instituție publică poate să decidă, pe anumite criterii, categoriile de informații care sunt de interes public și cele care nu fac parte din această sferă, anterior publicării.

2. Un *inspectorat județean de poliție* a solicitat clarificări privind posibilitatea de a pune la dispoziție unor ziaristi informații și, eventual, date cu caracter personal privind anumite persoane asupra cărora sunt efectuate acte premergătoare de cercetare penală.

Autoritatea de supraveghere a precizat că prelucrarea datelor cu caracter personal referitoare la săvârșirea de infracțiuni de către persoana vizată ori la condamnări penale, măsuri de siguranță sau sancțiuni administrative ori contravenționale, aplicate persoanei vizate, poate fi efectuată numai de către sau sub controlul autorităților publice, în limitele puterilor ce le sunt conferite prin lege și în condițiile stabilite de legile speciale care reglementează aceste materii.

Coroborat cu aceste dispoziții, Legea nr. 677/2001 prevede, cu titlu de excepție, că prelucrarea datelor referitoare la săvârșirea de infracțiuni de către persoana vizată nu se aplică în situația în care prelucrarea datelor se face exclusiv în scopuri jurnalistice, literare sau artistice, dacă prelucrarea privește date cu caracter personal care au fost făcute publice în mod manifest de către

persoana vizată sau care sunt strâns legate de calitatea de persoană publică a persoanei vizate ori de caracterul public al faptelor în care este implicată.

În plus, Legea nr. 544/2001 stabilește că informațiile cu privire la datele personale ale cetățeanului pot deveni informații de interes public numai în măsura în care afectează capacitatea de exercitare a unei funcții publice.

În contextul celor de mai sus, datele cu caracter personal pot fi dezvăluite unor terți cu consimțământul persoanei vizate, iar fără consimțământ în măsura în care prelucrarea este necesară în vederea îndeplinirii unei obligații legale a operatorului, când se urmărește aducerea la îndeplinire a unor măsuri de interes public ori când acestea figurează deja în documente accesibile publicului.

Secțiunea a 5-a: Activitatea de reprezentare în fața instanțelor judecătorești

În anul 2007 s-a constatat că instanțele au adoptat o practică unitară în litigiile referitoare la protecția datelor, deși, inițial, la nivelul instanțelor cu grad inferior a existat o abordare diferită.

Într-o primă fază, unele din deciziile autorității prin care se aplicau sancțiuni contravenționale au fost atacate în instanță, contestându-se procedura de aplicare a acestora.

Înalta Curte de Casație și Justiție a decis irevocabil, prin Decizia nr. 1188/2007, că: “Legea nr. 677/2001, ca lege specială, are dispoziții ce derogă de la dreptul comun în materia contravențiilor, respectiv Ordonanța Guvernului nr. 2/2001. Emiterea unei decizii ulterioare întocmirii procesului-verbal de constatare a contravenției nu este contrară Legii nr. 677/2001, întrucât art. 3 alin. (2) și (5) din Legea nr. 102/2005 care modifică și completează Legea nr. 677/2001 prevede că, constatarea și sancționarea contravențiilor se face de autoritatea de supraveghere prin președintele autorității, care în exercitarea atribuțiilor sale, emite decizii.”

Prezentăm în continuare câteva dintre situațiile relevante în care au fost contestate sancțiunile aplicate de autoritatea de supraveghere:

a. În urma investigației efectuate la o grădiniță particulară care prelucra date cu caracter personal prin mijloace de supraveghere video, aceasta a fost sancționată contravențional pentru omisiunea de a notifica. Operatorul a formulat plângere împotriva procesului-verbal de constatare, solicitând schimbarea sancțiunii din amendă în avertisment.

Având în vedere că s-au prelucrat datele cu caracter personal ale copiilor aflați în grădiniță și ale personalului de specialitate, fără notificarea acestei prelucrări, instanța a apreciat că săvârșirea contravenției prevăzute de art. 31 din Legea nr. 677/2001 a fost reținută în mod corect. În ceea ce privește sancțiunea contravențională aplicată, instanța a reținut că, potrivit Ordonanței Guvernului nr. 2/2001, sancțiunea contravențională trebuie să fie proporțională cu gradul de pericol social al faptei săvârșite.

În consecință, având în vedere atât dispozițiile legale, cât și argumentele autorității de supraveghere, instanța a respins plângerea formulată de operator ca neîntemeiată, sentința rămânând definitivă și irevocabilă.

b. În același domeniu al prelucrării datelor cu caracter personal prin intermediul camerelor de supraveghere video, autoritatea de supraveghere a efectuat o investigație la o societate comercială, unde a constatat încălcarea dispozițiilor privind obligația de a notifica, realizarea prelucrării datelor personale fără informarea persoanei vizate, precum și neasigurarea confidențialității datelor prelucrate, fapte contravenționale ce intră sub incidența Legii nr. 677/2001. Imaginea constituie indubitabil o dată cu caracter personal, deoarece poate conduce la identificarea unei persoane.

Operatorul instalase camere de supraveghere video pentru a prelucra imaginea persoanelor care se aflau în magazin, fără a notifica în prealabil autorității de supraveghere, susținând că prelucrarea efectuată nu intră sub incidența Legii nr. 677/2001.

Instanța a reținut că “sanționarea contravențională dispusă de autoritate va fi analizată în cadrul procedurii reglementate de Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 și Codul de procedură civilă”, admitând astfel plângerea fără a ține cont de faptul că Legea nr. 677/2001 derogă de la regimul general al contravențiilor prevăzut de Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 și că, potrivit Directivei 95/46/CE, imaginile video sunt date cu caracter personal.

Tot în acest dosar s-a invocat și excepția neconstituționalității art. 26 din Legea nr. 677/2001, prin care se stabilește un singur grad de jurisdicție în cazul contestării deciziilor emise de autoritatea de supraveghere. Acest articol reglementează numai situația deciziilor prin care sunt aplicate măsuri specifice, precum: suspendarea sau încetarea prelucrării, ștergerea datelor. Curtea Constituțională a decis că prevederea contestată este constituțională, deoarece dreptul la dublul grad de jurisdicție are aplicabilitate doar în materie penală, argument care a fost prezentat și de autoritatea de supraveghere în fața instanței constituționale.

c. În fața instanțelor de judecată au fost aduse unele cazuri în care s-au contestat procese-verbale de constatare a contravențiilor săvârșite de operatori care nu au personalitate juridică (servicii publice comunitare locale de evidență a persoanelor înființate prin hotărâri ale consiliilor locale).

În urma efectuării de investigații la serviciile publice comunitare de evidență a persoanelor, desemnate ca operatori prin Ordonanța Guvernului nr. 84/2001, acestea au fost sancționate contravențional pentru omisiunea de a notifica, precum și pentru nerespectarea dreptului la informare a persoanelor vizate.

Serviciile de evidență a persoanelor menționate au formulat plângeri împotriva deciziilor de aplicare a sancțiunilor emise de autoritatea de supraveghere.

În mod indirect, serviciile de evidență a persoanelor au recunoscut, prin contestațiile formulate, că nu au informat persoanele vizate de existența drepturilor sau de condițiile de exercitare a acestora.

Cu toate că instanțele de fond au admis plângerile formulate, curțile de apel care s-au pronunțat în recurs au menținut deciziile autorității de supraveghere și au dispus modificarea în întregime a sentințelor atacate, în sensul recunoașterii calității de operator a serviciilor comunitare locale de evidență a persoanelor și a obligațiilor ce decurg din aceasta.

d. Autoritatea de supraveghere a efectuat o investigație la o agenție de turism, în urma căreia a constatat că operatorul nu a notificat prelucrarea de date efectuată.

Astfel, s-a constatat că operatorul prelucrează datele clienților în desfășurarea activității de asistență turistică și agenție de voiaj. Cu toate că, ulterior sancționării, operatorul a notificat prelucrările de date efectuate, a contestat sancțiunea aplicată de autoritatea de supraveghere.

Deși instanța de fond a admis contestația, Înalta Curte de Casație și Justiție a dispus admiterea recursului formulat de autoritatea de supraveghere, a respins ca neîntemeiată plângerea formulată de operator, menținând ca legală și temeinică decizia autorității de supraveghere.

Decizia pronunțată de instanță este definitivă și irevocabilă.

e. O altă situație a fost aceea în care un centru de formare profesională a contestat procesul-verbal de constatare și sancționare contravențională, invocând faptul că în acesta nu era menționată data săvârșirii faptelor contravenționale, deși era trecută data întocmirii procesului verbal.

Autoritatea de supraveghere a sancționat contravențional operatorul pentru notificarea incompletă a prelucrărilor de date efectuate, lipsa informării persoanelor vizate cu privire la drepturile și condițiile de exercitare a acestora și, de asemenea, pentru neîndeplinirea obligației privind asigurarea confidențialității și aplicarea măsurilor de securitate asupra datelor prelucrate.

Operatorul a notificat incomplet prelucrarea, în sensul că nu a declarat toate datele cu caracter personal colectate în desfășurarea obiectului său de activitate (codul numeric personal, seria și numărul cărții de identitate sau buletinului de identitate). În același timp, a declarat că va realiza informarea persoanelor prin afișare pe site și la sediu, operatorul nu a îndeplinit această obligație legală. De asemenea, operatorul nu a respectat cerințele minime de securitate a prelucrării datelor cu caracter personal, prevăzute în Ordinul nr. 52/2002.

Față de obiectul contestației formulate de operator, instanța a decis că „faptele reținute drept contravenții sunt fapte continue, situație în care data întocmirii procesului verbal reprezintă chiar data comiterii lor”.

În consecință, constatările și procedura urmată de autoritatea de supraveghere au fost corecte, iar instanța a menținut sancțiunea aplicată.

În concluzie, subliniem faptul că, în ciuda diversității de aspecte contestate în instanță și a situațiilor supuse controlului judecătoresc, interpretarea legislației privind protecția datelor personale s-a realizat de instanțele de judecată într-o manieră similară abordării propuse de autoritatea de supraveghere.

CAPITOLUL al VI-lea

ACTIVITĂȚI ÎN DOMENIUL RELAȚIILOR INTERNAȚIONALE

Secțiunea 1: Grupuri de lucru la nivel internațional

Având în vedere importanța problemelor dezbătute în cadrul reuniunilor grupurilor de lucru la nivel internațional, Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal a luat parte la reuniunile acestora, în special la Grupul de Lucru Art. 29, Comitetul Consultativ al Convenției 108 și Grupul Internațional de Lucru în domeniul Telecomunicațiilor.

1.1. Grupul de Lucru Art. 29

Cel mai important și eficient mijloc de cooperare între autoritățile pentru protecția datelor din statele membre ale Uniunii Europene este Grupul de Lucru Art. 29, organism consultativ și independent în domeniul protecției datelor, în cadrul căruia fiecare autoritate este reprezentată la nivelul conducerii.

Autoritatea de supraveghere a participat în anul 2006 la reuniunile Grupului de Lucru Art. 29, în calitate de observator, și, începând cu 1 ianuarie 2007, odată cu aderarea României la Uniunea Europeană, a devenit membru cu drepturi depline.

Așa cum sublinia domnul Peter Schar, președintele Grupului de Lucru Art. 29, „în ultima decadă, conceptul european al protecției datelor a devenit un model atractiv la nivel global. Acest model trebuie să-și dovedească utilitatea în mod constant, în caz contrar riscând să-și piardă atractivitatea. Trebuie să fie deschis inovațiilor și să țină cont de ultimele evoluții tehnologice, economice și sociale.” Pentru a răspunde acestor cerințe, în anul 2007, Grupul de Lucru a acordat o atenție specială următoarelor aspecte: conceptul de „date personale”, prelucrarea datelor pasagerilor (PNR), „cazul Swift”, acțiuni unitare de aplicare a cadrului legislativ în domeniul asigurărilor de sănătate, transferul datelor către state terțe (Binding Corporate Rules), prelucrarea datelor personale privind starea de sănătate în cadrul registrelor medicale electronice, Internetul, telecomunicațiile și noile tehnologii, protecția consumatorului.

a) Prelucrarea datelor pasagerilor (Passenger Name Record – PNR)

În luna iulie 2007, Uniunea Europeană a încheiat un acord de monitorizare cu Statele Unite ale Americii privind transferul de date din registrul cu numele pasagerilor (PNR) și prelucrarea acestora de către Departamentul pentru Securitate Internă al Statelor Unite ale Americii. Acest

acord urmărește să ofere temeii legal transportatorilor aerieni care operează zboruri către și dinspre Statele Unite ale Americii.

În urma încheierii acestui acord, Grupul de Lucru a adoptat Opinia 5/2007 privind prelucrarea și transferul de date PNR de către transportatorii aerieni către departamentul pentru securitate internă al Statelor Unite. În cuprinsul documentului, Grupul de Lucru subliniază faptul că sprijină lupta împotriva terorismului internațional și a crimei organizate, însă trebuie să se stabilească un echilibru corect între cerințele privind protecția siguranței publice și dreptul persoanelor la viață privată.

Anterior, în noiembrie 2006, Grupul de lucru a mandatat subgrupul PNR să pregătească o strategie referitoare la datele pasagerilor care s-a concretizat la începutul anului 2007 prin adoptarea Opiniei 2/2007 referitoare la informarea pasagerilor cu privire la transferul datelor PNR către autoritățile din Statele Unite.

Această opinie conține un model de informare prin care companiile aeriene trebuie să înștiințeze clienții în legătură cu transferul datelor către autoritățile din Statele Unite atunci când se efectuează o rezervare la un zbor cu destinația Statele Unite.

Urmare a adoptării acestui document, la nivel național, autoritatea de supraveghere a întreprins demersuri pe lângă operatorii implicați (transportatori aerieni și agenții de turism) în vederea respectării obligației de informare a pasagerilor cu privire la transferul datelor în Statele Unite ale Americii.

De asemenea, aspecte importante referitoare la prelucrarea datelor pasagerilor au fost dezbătute și în cadrul Conferinței Internaționale a Comisarilor pentru protecția datelor și a vieții private de la Montreal. În cadrul dezbaterilor, s-a precizat că scopul folosirii datelor PNR este acela de a preveni și combate terorismul și infracțiunile asociate, alte infracțiuni grave de natură transnațională, inclusiv crima organizată și sustragerea de la executarea mandatului de arestare sau de la executarea pedepsei privative de libertate pentru infracțiunile menționate anterior.

b) VISA și Datele Biometrice

În martie 2007, Grupul de lucru a adoptat o opinie (Opinia nr. 3/2007) cu privire la Propunerea de Regulament a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Instrucțiunilor Comune Consulare privind vizele pentru misiuni diplomatice și posturi consulare în legătură cu introducerea datelor biometrice. Instrucțiunile Comune Consulare stabilesc practicile minime care trebuie respectate de către reprezentanțele consulare din statele membre la eliberarea vizelor în mod uniform.

Opinia Grupului de lucru Art. 29 cu privire la această Propunere de Regulament cuprinde o serie de recomandări. În ceea ce privește includerea datelor biometrice și posibila utilizare a

amprentelor digitale în legătură cu cererile de viză, se recomandă să se aibă în vedere implicațiile asupra demnității umane și drepturilor fundamentale, iar utilizarea acestora în scopul identificării să fie limitată. Grupul de lucru a recomandat restricționarea colectării și prelucrării amprentelor digitale ale copiilor și persoanelor în vârstă.

c) Transferul de date în străinătate

Directiva pentru protecția datelor 95/46/CE permite transferul datelor personale în afara Zonei Economice Europene numai în cazul în care statul terț prezintă un nivel adecvat de protecție a datelor sau atunci când operatorul aduce garanții adecvate în ceea ce privește protecția vieții private. Clauzele contractuale obligatorii (Binding Corporate Rules – BCR) reprezintă unul dintre mijloacele prin care pot fi demonstrate garanțiile adecvate de către un grup de companii, în ceea ce privește transferurile de date din cadrul respectivului grup. Utilizarea Clauzelor Contractuale Obligatorii ca temei legal pentru transferul de date din Zona Economică Europeană necesită aprobarea fiecărei autorități pentru protecția datelor din Zona Economică Europeană din a cărei țară datele urmează a fi transferate. Recomandarea 1/2007 adoptată de Grupul de lucru Art.29 conține formularul utilizat de către companiile care solicită aprobarea Clauzelor Contractuale Obligatorii.

De asemenea, în octombrie 2007, Grupul de lucru a adoptat două opinii (Opinia nr. 8/2007 și Opinia nr. 9/2007) prin care recunoaște un nivel de protecție adecvat al datelor în Insula Jersey și Insulele Faroe.

1.2. Comitetul Consultativ al Convenției nr. 108/1981 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea automată a datelor cu caracter personal și Biroul Comitetului Consultativ al Convenției nr. 108 (T-PD și T-PD-BUR)

Activitatea T-PD a fost concentrată, în perioada de referință, în primul rând asupra propunerii Consiliului UE pentru o Decizie Cadru referitoare la cooperarea polițienească și judiciară în materie penală. În acest sens, T-PD a ținut să sublinieze¹⁵ faptul că principiile fundamentale privind protecția datelor cu caracter personal prevăzute de acest act normativ vor trebui să se refere atât la transferurile internaționale de date, cât și la prelucrările de date efectuate la nivel național. În acest mod va fi asigurată o relație eficientă de cooperare polițienească și judiciară între Statele Membre, fiind asigurat, în același timp, și un nivel adecvat de protecție tuturor prelucrărilor de date cu caracter personal efectuate în acest domeniu.

Un alt aspect, deosebit de important în activitatea T-PD, a privit reanalizarea noțiunilor de *prelucrare automată a datelor* și de *operator de date cu caracter personal* în contextul rețelelor

¹⁵ În documentul T-PD-BUR (2006) 15 E FIN, adoptat la Strasbourg (Franța) în data de 20 martie 2007

internaționale de telecomunicații. Conceptele stabilite inițial de către Convenția nr. 108 nu își regăseau aplicabilitatea în toate situațiile practice apărute odată cu dezvoltarea rapidă a domeniului telecomunicațiilor electronice. Astfel, în contextul actual al rețelelor internaționale de telecomunicații electronice, apar mai multe persoane și/sau entități care stabilesc toți parametrii prelucrărilor automate de date cu caracter personal. Prin urmare, una dintre obligațiile operatorului, stabilită de art. 8 din Convenție, este de a comunica persoanei vizate locul și entitatea unde poate solicita exercitarea dreptului său de acces sau rectificare.

1.3. Grupul internațional de lucru privind protecția datelor în telecomunicații

O altă platformă importantă este Grupul internațional de lucru privind protecția datelor în telecomunicații. Printre aspectele luate în discuție în cadrul acestui grup de lucru se numără următoarele: televiziunea digitală, biletele electronice (e-ticketing), prelucrarea datelor personale în cadrul serviciilor oferite de Google Inc., probleme legate de intimitatea în cadrul serviciilor web, intimitatea pe internet – cu referire, în special, la tineri și copii, căutări online, rețele bazate pe senzori.

Secțiunea a 2-a: Colaborarea cu alte autorități de supraveghere

În anul 2007 s-a continuat colaborarea prin schimburi de experiență cu instituții similare din spațiul european. Astfel, autoritățile de supraveghere din Spania (*Agencia Espanola de Proteccion de Datos*) și Italia (*Garante per la protezione dei dati personali*), cu o bogată experiență în domeniul protecției datelor cu caracter personal, au acordat asistență autorității române în clarificarea unor aspecte privind transferurile de date cu caracter personal în state terțe. Aceste schimburi de experiență au avut ca rezultat creșterea eficienței activității de transfer de date cu caracter personal efectuat în baza unui contract cu clauze standard.

De asemenea, s-au efectuat schimburi de experiență, pe problematica Schengen, cu Autoritățile pentru Protecția Datelor din Cehia și din Slovacia. Precizăm că, în Cehia, evaluarea Schengen pentru domeniul protecției datelor s-a desfășurat pe parcursul anului 2006, iar Slovacia a fost implicată, până în prezent, în două misiuni de evaluare pe acest domeniu.

Evidențiem încheierea unor acorduri de cooperare cu autoritățile de supraveghere din Italia, Spania și Slovacia.

Secțiunea a 3-a: Conferințe internaționale

Având în vedere importanța subiectelor dezbătute în cadrul conferințelor europene pe protecția datelor, în anul 2007, personalul autorității de supraveghere a participat la astfel de conferințe și seminarii, din care menționăm:

- reuniunea Autorităților pentru Protecția Datelor din Europa Centrală și de Est (Croația, Zadar);
- a XV-a Reuniune a Seminarului de Cazuistică (Finlanda, Helsinki);
- a XVI-a Reuniune a Seminarului de Cazuistică (Portugalia, Lisabona);
- seminarul „Strategii eficiente pentru Autoritățile pentru Protecția Datelor” (Marea Britanie, Londra).

În cadrul Seminarului de Cazuistică desfășurat în Finlanda, președintele autorității de supraveghere din România a prezidat sesiunea dedicată domeniului financiar – bancar. De asemenea, cu prilejul participării la evenimente europene, reprezentanții autorității de supraveghere din România au prezentat materiale cu diferite subiecte, și anume: „Condițiile pentru obținerea vizei de intrare în România”, „Protecția datelor copiilor și supravegherea video în grădinițe”, „Proiectul de decizie a Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal privind prelucrările de date efectuate de către Biroul de Credit”.

CAPITOLUL VII

COMUNICARE ȘI RELAȚII PUBLICE

Secțiunea 1: Activitatea de comunicare și relații publice

Dezvoltarea activității de comunicare a reprezentat una din prioritățile esențiale ale autorității de supraveghere, care a întreprins o serie de activități specifice în scopul creșterii gradului de informare și conștientizare a publicului cu privire la domeniul protecției datelor cu caracter personal.

Ziua Europeană a Protecției Datelor a fost marcată prin organizarea la Sibiu – capitala culturală europeană 2007 – a Mesei Rotunde cu tema „Ziua Europeană a Protecției Datelor”, pe data de 25 ianuarie 2007. Manifestarea organizată cu sprijinul Instituției Prefectului județului Sibiu s-a bucurat de prezența unor personalități ale vieții publice românești, care au marcat importanța domeniului protecției datelor personale în societatea contemporană.

Conferința Internațională cu tema: “Protecția și prelucrarea datelor personale în activitatea financiar - bancară” a fost organizată de autoritatea de supraveghere împreună cu Asociația Română a Băncilor, pe data de 24 mai 2007, la București. Această conferință a constituit un excelent prilej de dezbateri, în context național și internațional, a prelucrării datelor cu caracter personal în sistemele de tipul birourilor de credit și de aducere în atenția opiniei publice a punctelor de vedere ale autorității de supraveghere, ale unor instituții internaționale și ale principalilor operatori (bănci comerciale, companii de asigurări, companii de leasing, operatori de telefonie mobilă și fixă, societăți de credit de consum, furnizori de utilități).

Au fost organizate mai multe *reuniuni și mese rotunde la sediul autorității*, cu participarea operatorilor de date personale din domenii de activitate relevante: medici de familie, servicii de evidență a persoanelor, transportatori rutieri, agenții de selecție și plasare forță de muncă, oficii teritoriale ale registrului comerțului, agenții de turism.

Concomitent, campania de informare la nivel național declanșată încă din anul 2006 s-a intensificat și diversificat în cursul anului 2007, concretizându-se în organizarea, cu sprijinul instituției prefectului, al camerelor de comerț județene, respectiv al Consiliului Superior al Magistraturii, a 15 *întruniri* în județele Constanța, Brașov, Covasna, Brăila, Tulcea, Mureș, Bistrița, Caraș-Severin, Harghita, Neamț, Buzău, Cluj și în municipiul București, cu participarea reprezentanților autorităților publice locale, ai serviciilor deconcentrate ale ministerelor, ai societăților comerciale ce operează în domeniul turistic.

Fiecare reuniune s-a finalizat cu o sesiune de dezbateri în legătură cu aspectele de aplicabilitate practică a Legii nr. 677/2001, iar conferințele de presă organizate cu aceste ocazii au beneficiat de o largă prezență a reprezentanților presei scrise și audio-vizuale.

Dintre manifestări, o importanță deosebită a avut-o *Dezbaterea publică* organizată împreună cu Consiliul Superior al Magistraturii, care a reunit magistrați de la nivelul Curților de Apel și Parchetelor de pe lângă aceste curți din întreaga țară. Subiectele abordate au vizat asigurarea echilibrului dintre informațiile de interes public și cele cu caracter personal, menționarea pe documentele specifice a numărului de prelucrare, precum și alte aspecte specifice semnalate autorității, în cursul anului 2007, de către instanțe și parchete prin rapoartele anuale.

În cursul anului 2007 s-a realizat o diversificare a tematicilor abordate pe *site-ul autorității de supraveghere* www.dataprotection.ro, pentru a veni în întâmpinarea cerințelor legate de informare și dialog în relația cu cetățenii și operatorii de date personale. Acesta conține informații cu privire la legislația comunitară și națională în domeniul protecției datelor, inclusiv deciziile autorității publicate în Monitorul Oficial al României, formularele de notificare, ghidul de completare a notificărilor care vine în sprijinul operatorilor de date, proiectele deciziilor autorității, structura organizatorică, datele de contact ale autorității, precum și alte informații de interes public.

Autoritatea de supraveghere a difuzat peste 5000 de broșuri referitoare la principalele sale atribuții, precum și peste 7000 de pliante privind noțiunea de date personale și drepturile cetățenilor specifice domeniului protecției datelor.

În același timp, cu ocazia Zilei Europene a Protecției Datelor, a Conferinței internaționale de la București, organizată împreună cu Asociația Română a Băncilor, precum și a Dezbaterei publice organizată cu Consiliul Superior al Magistraturii, au fost realizate și difuzate broșuri și pliante speciale, în limba română și engleză.

Prin *serviciile de dispecerat și audiențe* s-a realizat informarea rapidă și eficientă a cetățenilor și a operatorilor, în sensul că au fost oferite, într-o manieră directă, informații utile cu privire la drepturile persoanelor vizate și obligațiile specifice operatorilor, lămuriri cu privire la condițiile prelucrării datelor și la dezvăluirea acestora către terți.

Pe de altă parte, autoritatea de supraveghere a primit, în anul 2007, un număr de 240 cereri, prin care s-au solicitat informații cu privire la aplicarea Legii nr. 677/2001. Dintre aceste cereri, un număr de 63 au fost transmise prin e-mail.

Secțiunea a 2-a: Relația cu mass-media

În ceea ce privește relația cu presa scrisă, cu posturile de radio și televiziune, este de subliniat schimbarea intervenită în perceperea activității desfășurate de autoritatea de supraveghere,

în sensul că, în cursul anului 2007, domeniul protecției datelor s-a aflat constant în atenția mijloacelor de informare în masă. Acest lucru s-a realizat prin susținerea unor conferințe de presă atât în București, cât mai ales în județe, cu ocazia campaniei de informare realizate la nivel național, precum și prin transmiterea unor comunicate de presă. Aceste comunicate au fost preluate de Rompres și Mediafax, principalele agenții de știri românești.

Domeniul protecției datelor a fost reflectat în numeroase emisiuni radiofonice și televizate, pe teme diverse, aspect ce denotă interesul din ce în ce mai mare al mass-media pentru problemele specifice din acest domeniu.

În luna ianuarie 2007, Radio România Actualități a fost gazda unei ediții speciale a emisiunii „Dosarele integrării europene”, dedicată autorității de supraveghere și transmisă în direct.

Alte posturi prestigioase de radio, precum BBC, au difuzat punctul de vedere al reprezentanților autorității în legătură cu aspecte privind constituirea bazei de date în domeniul educației sau asigurarea securității și confidențialității prelucrărilor de date.

Dintre posturile de televiziune, TVR 1 și TVR 2 au fost cele mai interesate în dezbaterile anumitor teme cu implicații asupra prelucrărilor de date personale.

De asemenea, reprezentanții autorității de supraveghere au fost invitați la numeroase emisiuni difuzate de posturile publice și private de radio și televiziune, unde au fost prezentate aspecte principale ale activității de protecție a datelor, printre care menționăm TVS Brașov, TV Târgu-Jiu, Radio România Actualități, Radio Constanța și News Fm.

Presa scrisă a reflectat activitatea autorității de supraveghere prin mai multe articole care au subliniat importanța domeniului protecției datelor la nivel european și național, necesitatea înregistrării ca operator a persoanelor fizice sau juridice, drepturile de care beneficiază cetățenii în acest domeniu (în special dreptul la informare și la plângere), precum și rolul autorității de supraveghere. Alte materiale au pus accent pe mijloacele de care dispune autoritatea de supraveghere pentru sancționarea operatorilor ce încalcă prevederile legale în materie.

În același timp, a crescut semnificativ numărul articolelor apărute în diferite publicații, cotidiene sau săptămânale, centrale sau locale, referitoare la autoritatea de supraveghere și la prelucrarea datelor cu caracter personal, cum ar fi Curierul Național, Cotidianul, Săptămâna Financiară, Viața Buzăului, Evenimentul de Neamț, Ziarul Prahova, Ziua de Cluj, Monitorul Expres, Ghid Brașov, Botoșani News, Monitorul de Sibiu.

În scopul popularizării activității instituției și a reglementărilor specifice în materie, au fost difuzate 25 de *comunicate de presă* prin care au fost prezentate manifestările organizate de autoritatea de supraveghere, aspecte semnificative din activitatea acesteia, campaniile de informare demarate și evenimentele internaționale relevante în domeniul protecției datelor.

CAPITOLUL al VIII-lea

PERSONALUL AUTORITĂȚII

Structura organizatorică a autorității de supraveghere reflectă principalele domenii de activitate, astfel cum sunt stabilite prin legea națională cadru, și anume:

- a) operatori;
- b) autorizații;
- c) relații internaționale;
- d) investigații.

Organigrama aprobată de Biroul Permanent al Senatului corespunde etapei de operaționalizare a autorității, care se află în plin proces de structurare a competențelor sale la nivelul cerințelor unui stat membru al Uniunii Europene .

Autoritatea este condusă de Președinte, ajutat de un vicepreședinte, cu pregătire juridică. Directorul economic coordonează activitatea economică și administrativă a autorității.

În cadrul autorității funcționează grupuri de lucru pentru activitatea de emitere a punctelor de vedere în domeniul protecției datelor, precum și pentru pregătirea misiunii de evaluare pe protecția datelor în vederea aderării României la spațiul Schengen.

Autoritatea de supraveghere și-a desfășurat activitatea în anul 2007 cu o schemă de personal ce cuprindea un număr de 52 de posturi, inclusiv demnitarii.

În principal, personalul de execuție de specialitate al autorității este format din consilieri și experți preluați, cu contract individual de muncă de la instituția Avocatul Poporului, potrivit prevederilor art. 19 din Legea nr. 102/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal.

În anul 2007, la nivelul compartimentelor de specialitate au fost organizate cursuri de perfecționare profesională cu prezentarea de materiale care privesc prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date. Dat fiind specificul domeniului de activitate, salariații care își desfășoară activitatea în sectorul investigații și notificări nu au putut fi trimiși la cursuri de perfecționare în cadrul universităților din România, deoarece acestea nu au programe pe domeniul protecției datelor.

Cu toate acestea, unele universități au sprijinit autoritatea de supraveghere pentru rezolvarea unor probleme de drept (ca de exemplu: Universitatea Lucian Blaga din Sibiu, Universitatea Constantin Brâncuși din Târgu Jiu și Universitatea Hyperion din București).

Instituția a beneficiat însă, în continuare, pe domeniul său de activitate, de sprijinul autorităților din celelalte țări europene.

CAPITOLUL al IX-lea

MANAGEMENTUL ECONOMIC AL AUTORITĂȚII

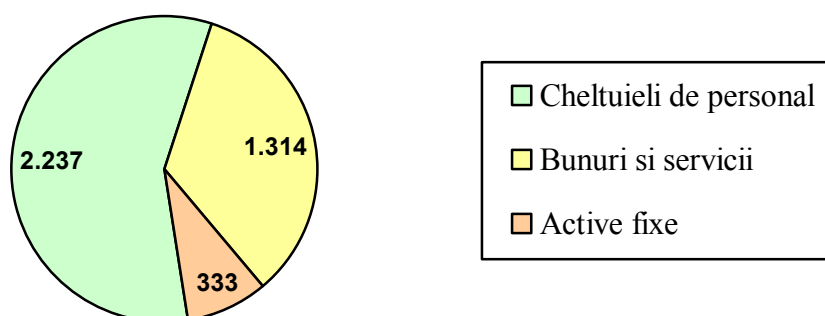
Ultima parte a acestui raport se referă la situația financiar-contabilă, precum și la aspecte privind execuția bugetară.

La finele anului 2007, bugetul actualizat al autorității a fost în valoare de 3.884 mii lei, din care a fost utilizată efectiv suma de 3.809,27 mii lei, ceea ce reprezintă o execuție bugetară de 98,08 %. Menționăm că unitatea s-a încadrat în creditele bugetare repartizate de la bugetul de stat, la toate capitolele, articolele și alineatele.

Denumire indicator	Cod	Buget actualizat la 31 decembrie 2007	Execuție (%)
Total cheltuieli, din care:		3.884 mii lei	98,08%
Cheltuieli de personal	10	2.237 mii lei	99,85%
Bunuri și servicii	20	1.314 mii lei	95,19%
Cheltuieli de capital	70	333 mii lei	97,56%

Mai jos, prezentăm o pondere a cheltuielilor pe titluri, raportată la totalul cheltuielilor efectuate, potrivit extraselor de cont emise de la finele anului 2007:

Împărțirea cheltuielilor pe titluri (mii lei)



Suma aferentă cheltuielilor de personal ale autorității a constituit un procent de 57,6 % din totalul creditelor repartizate de la bugetul de stat, din care s-au utilizat efectiv credite în valoare de 2.233,58 mii lei (99,85% din creditele alocate de la buget). Majoritatea cheltuielilor de personal au

fost aferente plăților făcute pentru munca salariată a angajaților din departamentele de specialitate. Sumele nu oglindesc venituri cu caracter continuu. Datorită condițiilor specifice privind continuarea operaționalizării autorității, ca urmare a integrării României în Uniunea Europeană, s-au desfășurat activități inclusiv în afara orelor de program, în sumele achitate salariaților fiind cuprinsă și plata orelor suplimentare care nu au putut fi recuperate prin timp liber în 30 de zile.

Pentru asigurarea sediului autorității de supraveghere într-un interval de timp foarte scurt datorită misiunilor de evaluare a domeniului protecției datelor, în anul 2006 a fost închiriat un spațiu pentru care sunt prevăzute în buget cheltuieli reprezentând 45,5% din totalul creditelor alocate la titlul Bunuri și servicii (respectiv 15% din totalul cheltuielilor înregistrate de autoritate pe anul 2007).

Autoritatea a continuat (după închirierea sediului) să facă demersurile necesare obținerii unui spațiu administrativ destinat desfășurării activității, din cele existente în patrimoniul de stat, însă cererea nu a putut fi soluționată pozitiv.

Cheltuielile cu deplasările reprezintă 7% din totalul cheltuielilor pe anul 2007. Autoritatea de supraveghere realizează obiectul principal de activitate prin investigații și controale la operatorii situați pe teritoriul României, precum și la consulatele României. La nivelul Uniunii Europene, autoritatea de supraveghere are obligația de a participa la lucrările Grupului de lucru art.29 ce funcționează pe lângă Comisia Europeană, precum și la grupurile de lucru pe domeniul protecției datelor constituite la acest nivel; la lucrările autorităților comune de control (Schengen, Europol, Eurodac) și la lucrările Consiliului Europei în domeniul protecției datelor. Astfel, sumele alocate pentru deplasări cuprind și această categorie de cheltuieli.

Nivelul relativ scăzut al cheltuielilor în ceea ce privește bunurile și serviciile achiziționate este rezultatul mai multor factori, dintre care menționăm: criteriul prețului cel mai scăzut aplicat în procedurile de achiziții, alături de cerințe tehnice atent stabilite; precum și restricțiile bugetare.

Execuția bugetară aferentă cheltuielilor de investiții a fost de 97,56% din sumele alocate, din cauza limitelor impuse de Ministerul Economiei și Finanțelor, atât în ceea ce privește alocarea pe trimestre a fondurilor cât și referitor la nivelul lunar al deschiderilor de credite.

În acest context instituția a fost nevoită să ia decizia de amânare a unor investiții.